

MASTEROPPGAVE

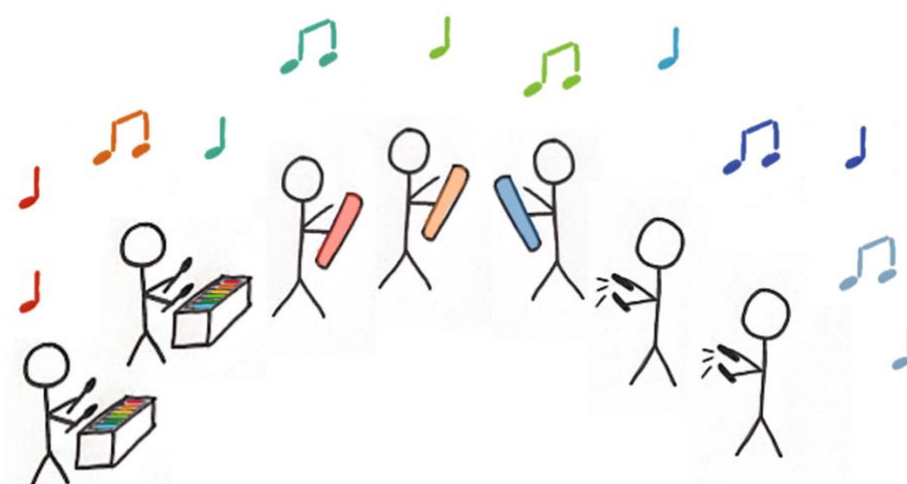
M5GLU

Mai 2024

Spill med! Orkesttermusikk i samspillundervisning på mellomtrinnet

Entreprenøriell masteroppgave i musikk

30 stp. oppgave

Monica Solodden

OSLOMET

OsloMet – storbyuniversitetet

Fakultet for lærerutdanning og internasjonale studier

Institutt for grunnskole- og faglærerutdanning

Sammendrag

I min entreprenørielle masteroppgave har jeg utviklet en samspillressurs for musikk lærere på mellomtrinnet. Ressursen består av tre Spill med-arrangementer til orkesterstykkene Dance of the Knights av Prokofiev, Cancan (utdrag fra ouverturen til Orfeus i underverdenen) av Offenbach, og Waltz no. 2 av Shostakovich. *Spill med* er et samspillkonsept der man spiller et forenklet arrangement sammen med en playback av profesjonelle musikere, og der playbacken fungerer som et stillas i deltagernes samspill. Spillestemmene i arrangementene er differensierte slik at det skal være lett for læreren å tilpasse opplæringen til elevenes ulike forutsetninger. Sammen med selve arrangementene er det laget en lærerveiledning med forslag til oppstartsaktiviteter, tips til lytteaktiviteter, differensiering og informasjon om arrangementene.

Problemstillingen i prosjektet er:

Hvordan kan jeg utvikle et produkt som musikk lærere kan bruke for å undervise i helklassesamspill på mellomtrinnet med utgangspunkt i orkestermusikk?

I den teoretiske og forskningsmessige begrunnelsen går jeg gjennom relevant teori, med fokus på samspill, innlæring av musikk, tilpasset opplæring og bruk av orkestermusikk i klasserommet. Metoden som er brukt i prosjektet er pedagogisk designforskning. Data har blitt samlet inn med observasjon, videoobservasjon og intervju av lærere. I etterkant av datainnsamlingen ble det gjort en tematisk analyse, og resultater og redesign tar utgangspunkt i denne.

Gjennom prosjektet har jeg observert at samspillundervisning kan være en engasjerende inngang til orkestermusikk og at differensierte spillestemmer er hensiktsmessige for en vellykket samspillaktivitet. I den muntlige delen av masteren presenteres og drøftes resultatene, redesignene og den endelige ressursen grundigere.

Nøkkelord: Samspill, musikkdidaktikk, differensiering, klassisk musikk, pedagogisk designforskning.

Abstract

Play along! Orchestra music in whole-class ensemble for 5th, 6th and 7th grade

In this entrepreneurial master's thesis, I have developed an ensemble resource for music teachers in 5th, 6th and 7th grade. The resource consists of three Play along-arrangements for three orchestral pieces: Dance of the Knights by Prokofiev, Cancan (excerpt from the Overture to Orpheus in the Underworld) by Offenbach, and Waltz no. 2 by Shostakovich. *Play along* is an ensemble concept where the participants play a simplified arrangement along with a playback. The playback consists of professional musicians and works as a scaffold for the students' ensemble playing. The parts in the arrangements are differentiated, which makes it easy for the teacher to adapt the instruction based on the abilities of the students. In addition to the arrangements, there is a guide for the teacher with suggestions for simple warm-up activities, listening activities, differentiation, and information about the arrangements.

The project's research question is:

How can I develop a product that music teachers in 5th, 6th and 7th grade can use in whole-class ensemble teaching based on orchestra music?

In the theoretical framework and scientific justification, I explore relevant theories with focus on ensemble, musical learning, differentiated instruction, and the use of orchestral music in the classroom. The method used in the project is educational design research. Data were collected through observation, video observation and interviews with the participated teachers. Subsequent of the data collection, a thematic analysis was conducted, creating the basis for the result and redesign.

Throughout the project I have observed that whole-class ensemble can be an engaging approach to orchestral music, and that differentiated parts are helpful for successful ensemble teaching. In the oral examination, the results, redesigns, and the final product are presented and discussed in detail.

Keywords: Whole-class ensemble, music didactics, differentiated instruction, classical music, educational design research.

Forord

Nå som fem år på OsloMet nærmer seg slutten vil jeg gjerne få takke alle lærere og medstudenter for gode samtaler, opplevelser og læring gjennom studiet. Det har vært noen innholdsrike år.

Da jeg fikk høre om muligheten for å skrive en entreprenøriell masteroppgave, der jeg kunne utvikle et didaktisk produkt over et halvt år og virkelig fordype meg i det, gikk jeg hjem og idémyldret med en gang. Ønsket om å lage en samspillressurs kommer fra min lange karriere som korpsmusiker og -instruktør. I korps har jeg opplevd hvor godt kjent man blir med andre når man spiller sammen, og hvor bra det er for følelsen av tilhørighet. Jeg ønsket å skape en inngang for dette for elever på mellomtrinnet, med mål om at alle skal delta i samspill, og oppleve mestring og at de er en verdifull del av fellesskapet. *Spill med*-konseptet lærte jeg om på universitetet for tre år siden, og ble inspirert til å bruke konseptet i egen undervisning. Jeg bestemte meg for å ta utgangspunkt i orkestermusikk, fordi dette er en sjanger som er ukjent for mange elever, men som jeg mener har gode musikalske elementer som egner seg til Spill med-aktiviteter. Samtidig har jeg erfart at orkestermusikk stort sett brukes i lytteaktiviteter i grunnskolen, og at elever opplever dette som lite engasjerende. Derfor ønsket jeg en annen og mer aktiv inngang til musikken.

Arbeidet med masteren har vært engasjerende og interessant, og jeg tar med meg de erfaringene jeg har fått inn i min fremtid som lærer. Jeg vil gjerne takke veilederen min Fritz Flåmo Eidsvaag for god veiledning og støtte. I tillegg vil jeg takke Hanne Kihlman Evang og medstudenter på ukestart for gode samtaler og hjelp. Til slutt vil jeg takke familien min som har heiet og støttet meg gjennom prosjektet.

Monica Solodden

Innholdsfortegnelse

SAMMENDRAG	I
ABSTRACT	II
FORORD	III
1. INNLEDNING	1
<i>1.1 Informasjon om ressursen</i>	<i>1</i>
<i>1.2 Bakgrunn for prosjektet</i>	<i>1</i>
<i>1.3 Begrepsavklaring</i>	<i>2</i>
<i>1.4 Problemstilling og hensikt</i>	<i>3</i>
2. TEORETISK OG FORSKNINGSMESSIG BEGRUNNELSE	4
2.1 <i>Samspill</i>	4
2.1.1 Generelt om samspill	4
2.1.2 Motivasjon og fellesskapsfølelse	4
2.1.3 Musikalitet.....	5
2.2 <i>Innlæring av musikk</i>	6
2.2.1 Gehør.....	6
2.2.2 Notasjon	6
2.3 <i>Tilpasset opplæring</i>	7
2.3.1 Generelt.....	7
2.3.2 Den proksimale utviklingssonen og stillasbygging.....	7
2.4 <i>Orkestermusikk i klasserommet</i>	8
2.4.1 Valg av musikk	8
2.4.2 Musikkpreferanser	9
2.4.3 En kort diskusjon rundt orkestermusikkens plass i klasserommet.....	9
3. METODE	10
3.1 <i>Pedagogisk designforskning</i>	10
3.2 <i>Datainnsamling</i>	10
3.2.1 Observasjon og videoobservasjon.....	11
3.2.2 Det kvalitative forskningsintervjuet.....	11
3.3 <i>Analyse</i>	12
3.4 <i>Troverdighet</i>	13
3.5 <i>Etiske overveielser</i>	14
4.0 RESULTATER	15

4.1 Funn og redesign	15
4.2 Implikasjoner	16
LITTERATURLISTE	17
VEDLEGG	22
Vedlegg 1: Godkjent SIKT-søknad	22
Vedlegg 2: Observasjonsskjema	23
Vedlegg 3: Intervjuguide	24
Vedlegg 4: ROS-analyse	25
Vedlegg 5: Informasjonsskriv og samtykkeerklæring for foreldre	27
Vedlegg 6: Informasjonsskriv og samtykkeerklæring for lærere	30
Vedlegg 7: Egenerklæring om opphav	33
Vedlegg 8: Utdrag fra analyseskjema	35
Syklus 1	35
Syklus 2	39
Syklus 3	42

1. INNLEDNING

1.1 Informasjon om ressursen

Jeg har utviklet en samspillressurs for musikk lærere på mellomtrinnet med differensierte spillestemmer. Ressursen består av tre arrangementer til tre orkesterstykker. Hvert arrangement har 3 spillestemmer i tillegg til 2 perkusjonsstemmer, 1 melodiforenklingsstemme samt spillestemmer notert med tabulatur. Brukerne av ressursen får tilgang til en zip-fil med lærerveiledningen og arrangementene sortert i mapper.

Arrangementene baserer seg på konseptet *Spill med*, der man spiller et forenklet arrangement sammen med en playback av profesjonelle musikere. Stykkene er valgt ut fordi de har musikalske elementer jeg mener egner seg til Spill med-aktiviteter. Inkludert i ressursen er en lærerveiledning med generell informasjon om arrangementene, beskrivelse av hensikt og kobling til læreplanen. I tillegg er det et delkapittel til hvert arrangement med tips til undervisningen og differensiering. Hensikten med produktet er å bidra til at elever på mellomtrinnet kan delta i helklassesamspill og lage en spennende inngang til orkestermusikk.

1.2 Bakgrunn for prosjektet

Sætre, Ophus og Neby (2016) fant i sin studie på undervisningspraksisen til musikk lærere på 3., 6. og 9. trinn at de vanligste aktivitetene i 6. trinn var å synge, danse, leke sangleker og lytte, og at 25% av informantene brukte instrumenter sjelden eller aldri. Lærerne på 9. trinn opplyste om mer bruk av instrumenter (Sætre et al., 2016, s. 14). Dette viser at selv om læreplanen nevner elevenes kompetanse i spill på instrumenter flere ganger, både i kjerneelementet utøve musikk, og under fagets relevans og sentrale verdier (Kunnskapsdepartementet, 2019), brukes det i varierende grad i klasserommet. Gjennom aktiv musisering med differensierte spillestemmer kan elevene få en god fellesskapsfølelse (Johansen, 2010, s. 232), dette er skrevet i det tverrfaglige emnet folkehelse og livsmestring (Kunnskapsdepartementet, 2019). Også kulturforståelsen kan utvikles gjennom å utøve musikk ifølge læreplanen (Kunnskapsdepartementet, 2019). Her snakkes det ikke bare om en kognitiv forståelse, men også om en kroppslig forståelse for kultur (Rønningen & Husebø, 2022, s. 87). En gjennomgående presisering i læreplanen er at elevene skal arbeide med *varierte* sjangre, samtidig som det ikke er spesifisert hvilke sjangre dette skal være. Dermed gis det stor frihet til læreren og Sætre et. al (2016, s. 12-13) fant at 25% av lærerne brukte klassisk musikk sjelden eller aldri. Kanskje lærerne ikke har kjennskap til sjangeren eller ikke

ser behovet for å introdusere klassisk musikk for elevene. Green (2006, s. 277-287) fant at elever som mislikte klassisk musikk, ble mer positive etter å ha jobbet aktivt med musikken over en periode, så klassisk musikk er ikke en utdatert sjanger, men krever gode arbeidsmetoder i klasserommet (Kertz-Welzel, 2020a, s. 250). På bakgrunn av disse elementene fra forskning og læreplanen som understreker viktigheten av aktive elever som utøver musikk i musikktimen, samt at orkestermusikk kan oppleves fjernt for elevene, så jeg et behov for å utvikle en ressurs hvor orkestermusikk gjøres mer tilgjengelig for elever på mellomtrinnet gjennom samspill med differensierte spillestemmer.

1.3 Begrepsavklaring

I denne oppgaven definerer jeg *notasjon* som å skrive noter ned med et tradisjonelt notesystem med fem linjer, g- og f-nøkkel og fortegn (kryss og b-er). I tillegg er dette utvidet med fargekoder etter Chroma-Notes-systemet (2019), tonenavn og fargemarkeringer over tonenavnene. Det er forsøkt å gjøre slik at fargemarkeringen over tonenavnet er like lang som det noten skal være, sånn som i konseptet Figurenotes (Drake Music Scotland). Dette skaper et multimodalt uttrykk som kan støtte elevenes notelesing, der modalitetene notasjon, skriftspråk og farge virker sammen og uttrykker det samme (Løvland, 2010, s. 1).

Jeg bruker begrepet *orkestermusikk* og ikke klassisk musikk om stykkene som er valgt ut til ressursen fordi klassisk musikk historisk sett kun omfatter musikk fra Tyskland og Østerrike fra den musikkhistoriske perioden klassisismen (Kertz-Welzel, 2020b, s. 80). Dessuten omfatter begrepet også musikk skrevet for mindre ensembler. I dette prosjektet bruker jeg stykker fra ulike musikkhistoriske perioder og kun musikk skrevet for orkestre, og fant at orkestermusikk er et mer presist begrep. Når jeg henviser til kilder som bruker begrepet klassisk musikk, brukes dette begrepet også i oppgaven.

Begrepet *Spill med* er hentet fra Thor Bjørn Nebys metodiske verk *Verden i samspill* (2001). Neby (2001, s. 85) bruker begrepet om et samspillkonsept der man spiller en enkel stemme på klasseromsinstrumenter sammen med en playback med profesjonelle musikere. Mens Neby (2001, s. 85) mener at man må lære spillestemmene godt før man prøver å spille med playbacken, bruker min tilnærming playbacken som et stillas til elevenes samspill gjennom hele undervisningen. Også Eldar Skjørtens ressurs *Samspill fra Europa* (2009) har lignende trekk med min ressurs, da den har tre samspillarrangementer for klasseromsinstrumenter med

mulighet for tilpassede spillestemmer. Samtidig skiller Skjørtens ressurs seg fra min, fordi han bruker standard notasjon og ikke knytter samspillet opp mot en playback.

På YouTube finnes det mange *Play along*-videoer der meningen er at elevene har én Boomwhacker hver og spiller når videoen viser deres farge og tone¹. Spill med-konseptet i min ressurs skiller seg fra disse ved at elevene er nødt til å lytte til orkesteret og hverandre for å lykkes i samspillet. I tillegg bruker noen av videoene MIDI-lyd, mens denne ressursen bruker orkesterinnspillinger. Men samtidig er begge musikkutøvingene non-temporære, der elevenes indre puls ikke påvirker musikken direkte (Igland, 2022).

1.4 Problemstilling og hensikt

Hensikten med prosjektet har vært å utvikle en samspillressurs med utgangspunkt i konseptet *Spill med* for at elever på mellomtrinnet skal kunne delta i samspill, og skape en engasjerende inngang til orkestermusikk. På bakgrunn av dette utarbeidet jeg følgende problemstilling:

Hvordan kan jeg utvikle et produkt som musikk lærere kan bruke for å undervise i helklassesamspill på mellomtrinnet med utgangspunkt i orkestermusikk?

For å konkretisere prosjektet utarbeidet jeg følgende forskningsspørsmål:

- Hvordan instruerer læreren elevene?
- Hvilke tilpasninger bør gjøres i spillestemmene med tanke på differensiering?
- Hvilke spillestemmer gir læreren til elevene og hvordan begrunner hen det?
- Hvilke tilpasninger bør gjøres i ressursen med tanke på brukervennlighet?

Videre følger teoretiske og forskningsmessige begrunnelser for oppgaven, i tillegg til en redegjørelse av studiens metode, datainnsamling, analyse og troverdighet. Til slutt presenteres kort de viktigste resultatene som utdypes i muntlig del. Fordi oppgavens omfang er begrenset er gjennomgangen av teori avgrenset til samspill, musikalitet og motivasjon, innlæring av musikk, tilpasset opplæring og orkestermusikk i klasserommet.

¹ Se for eksempel *Mr. G's Boomwhacker channel* sin Play along-video fra 2022 til Cancan av Offenbach, med MIDI-lyd og animasjon som viser hvilken Boomwhacker som skal spille når: https://www.youtube.com/watch?v=aDib6eUgeag&ab_channel=Mr.G%27sBoomwhackerChannel

2. TEORETISK OG FORSKNINGSMESSIG BEGRUNNELSE

2.1 Samspill

2.1.1 *Generelt om samspill*

Hanken og Johansen (2013, s. 174-187) presenterer ulike varianter av musikkfaget med utgangspunkt i ulike musikkpedagogiske metoder, og blant disse er musikk som et ferdighetsfag. Dette prosjektet bygger på et slikt fagsyn. I ferdighetsfaget vektlegger læreren tekniske ferdigheter på instrumenter og sang i musikkundervisningen (Hanken & Johansen, 2013, s. 178-179), noe som samsvarer med kjerneelementet utøve musikk fra læreplanen (Kunnskapsdepartementet, 2019). Når elevene er aktive og utvikler en sensomotorisk forståelse, kan dette forsterke den kognitive forståelsen (Rønningen & Husebø, 2022, s. 55-61). I musikk betyr dette at elevene gjennom å utøve musikk kan lære om musikkens grunnelementer (Johansen, 2010, s. 233). Dette er et grunnleggende prinsipp i konseptene til flere musikkpedagoger, som Kodaly, Orff og Suzuki (Hanken & Johansen, 2013, s. 100-118). For eksempel bruker Orff dans og praktisk musisering basert på improvisasjon for at elevene skal lære om musikalske elementer (Hanken & Johansen, 2013, s. 104-107). Når det kommer til selve musikkutøvingen, skriver Igland (2022) om to ulike måter: temporær og non-temporær. Den temporære er der elevenes indre puls har en direkte påvirkning på musikken, mens den non-temporære er når digitale verktøy eller en playback styrer pulsen, noe som skaper en asymmetrisk maktrelasjon mellom utøveren og playbacken (Igland, 2022). Bruken av innspilt musikk i ressursen jeg har utviklet samsvarer med den non-temporære musikkutøvingen.

2.1.2 *Motivasjon og fellesskapsfølelse*

Samspill med en hel klasse kan oppleves som en utfordrende oppgave for læreren, da det krever spesielle evner av både læreren og elevene (Hauge, 2007, s. 113). I slik undervisning er motivasjon viktig, og den henger sammen med elevenes interesser, differensiering i aktiviteten, samt hvordan læreren introduserer opplegget (Johansen, 2010, s. 235-237). I introduksjonen av aktiviteten fant Hallam (2019, s. 235-236) at det er viktig at læreren ikke bruker unødvendig lang tid på å snakke, men at elevene får være aktive. I differensieringen er det viktig at elevene får utfordringer etter deres nivå (Johansen, 2010, s. 247), samtidig som det ikke må være *for* vanskelig (Fostås, 2002, s. 209). I tillegg er det essensielt at det er en viss progresjon i samspillet (Hallam, 2019, s. 235-236). Dersom man klarer å holde motivasjonen til elevene oppe, kan samspillundervisning skape et godt fellesskap og bidra til et godt klassemiljø (Johansen, 2010, s. 232). Ifølge Ruud kjennetegnes

dette ved at den lavtpresterende tør å feile, og den høytpresterende får rom til å utvikle seg (Ruud, 1996, s. 109). Ruud (1996) trekker frem følelsen av å lykkes i musikalske fellesskapsaktiviteter som viktig for følelsen av tilhørighet, mens Reimer (2022, s. 100) hevder at det er musikkens evne til å påvirke følelsene våre og bevisstheten om at andre i gruppa deler noen av disse følelsene som gir den kraftige følelsen av fellesskap. Samtidig som det å spille sammen kan *skape* et godt fellesskap, *krever* samspillet gode sosiale evner og en «sosial desentrering» av deltagerne (Hauge, 2007, s. 125), der de er helt nødt til å lytte og følge hverandres musisering for å lykkes (Igland, 2022, s. 278). Samtidig kan elever som strever med oppgaver oppleve å bli ekskludert fra fellesskapet (Michelet, 2019, s. 159) og man kan anta at dette også gjelder i samspill med musikk fordi musikk knyttes så tett sammen med gruppetilhørighet. Derfor er det viktig at elevene lykkes i samspillet.

2.1.3 Musikalitet

Lærerens syn på musikalitet kan påvirke innholdet og undervisningsmetodene hen velger å bruke (Angelo & Sæther, 2017, s. 39). Brändström (1999) deler musikalitetssyn i to: det relativistiske og det absolutte. På den ene siden finnes det absolutte musikalitetssynet, med en tro på at musikalitet er arvelig og testbart; enten er man musikalsk eller ikke (Brändström, 1999, s. 23). Dette henger sammen med en spesialisert musikalsk utvikling og en performativ musikkpraksis der musikkopplæring er forbeholdt noen få med spesielle evner og målet med musiseringen er en feilfri fremføring (Kulset, 2021, s. 31-36). Seashore sitt musikalitetssyn samsvarer med dette (ref. i Angelo & Sæther, 2017, s. 45-46). Han utarbeidet et sett med musikalitetstester for å undersøke hvilke elever som hadde anlegg for musikalitet, og som dermed ville få et utbytte av musikkopplæring (Seashore, 1938, ref. i Angelo & Sæther, 2017, s. 45). På den andre siden finnes det relativistiske musikalitetssynet med en overbevisning om at alle er musikalske (Brändström, 1999, s. 23-24). Dette henger sammen med en normativ musikalsk utvikling og en deltagende musikkpraksis, der selve deltagelsen er målet med musiseringen (Kulset, 2021, s. 31-36). Et eksempel på et relativistisk musikalitetssyn er Smalls teori om musikk som aktiviteten *musicking* (1998). Musicking innebærer alt fra å fremføre, øve og komponere, til å lytte og danse til musikk (Small, 1998, s. 9). I dette prosjektet er det lagt til grunn et relativistisk musikalitetssyn, hvor målet er at alle elevene skal delta i samspill med resten av klassen, ikke øve til en feilfri fremføring.

2.2 Innlæring av musikk

2.2.1 Gehør

Innlæring av musikk kan enten foregå på gehør eller ved bruk av noter, og det finnes argumenter for og imot begge. På den ene siden kan musikalske aktiviteter med bruk av gehør være en god inngang til samspill og en støtte til elevenes notelesing senere, da det er lettere å spille rytmer man tidligere har klappet og beveget seg til (Conway, 2003, s. 27-30). Samtidig kan musikk som nedskrevet ser komplekst ut, i noen tilfeller egne seg godt for gehørbasert musisering for elever med lite musikkerfaring (Fostås, 2002, s. 158). I slike tilfeller kan også rytmefonetikk, ordrytmer og lignende visualisere musikken på en hensiktsmessig måte og hjelpe elevenes musikalske memorering (Hauge 2007 s. 127). Gehørbaserte samspillaktiviteter krever at elevene lytter aktivt til hverandre for å forstå helheten og sin plass i samspillet, samt bruke sin musikalske hukommelse, som både forutsetter og kan øve opp gehøret (Fostås, 2002, s. 158; Hauge, 2007, s. 126-127). I denne sammenhengen vil jeg trekke inn Bruners (1966, s. 10-14) teori om tilegnelse av kunnskap og representasjonsformer. Han hevder at barn først benytter seg av kroppslige systemer for informasjonsbehandling, og lagrer kunnskap som fysiske handlinger i muskelminnet. Det neste nivået er det ikoniske systemet, hvor barnet tyder bilder og ikoner og lagrer kunnskap som visuelle bilder. Det siste og mest komplekse nivået er det symbolske systemet hvor barnet tyder språk og symboler (Bruner, 1966, s. 10-14). Å lære musikk på gehør samsvarer med det første nivået i Bruners teori, der musisering blir en kroppslig og lyttende aktivitet, og ikke kognitiv og symbolsk (Stige, 1995, s. 163-164).

2.2.2 Notasjon

På den andre siden kan notasjon være en støtte til elevenes samspill, med de riktige tilpasningene. Blix (2015, s. 134) fant at barn bruker en multimodal tilnærming for å skape mening av et notebilde; de ser på notene, tegninger, slag, og hører på lærerinstruksjoner og lyden de spiller. Dette samsvarer med det andre og ikoniske systemet i Bruners teori om representasjonsformer (1966, s. 10-14). Multimodalitet oppstår når flere modaliteter brukes for å formidle en helhetlig mening (Løvland, 2010, s. 1). Hver for seg har disse modalitetene ulik affordans, altså begrensninger og muligheter for å formidle mening, men sammen kan de skape en redundans der de fungerer sammen for å skildre en helhetlig mening (Løvland, 2010, s. 2-3). For at de skal virke hensiktsmessig sammen er organiseringen, eller komposisjonen, mellom dem viktig (Van Leeuwen, 2005, s. 198). I dette prosjektet er notasjonen utvidet med modalitetene farge og tonenavn. Det finnes flere variasjoner av fargenotasjon, men her er

fargekodene til Chroma-Notes brukt fordi de er å finne igjen i klasseromsinstrumenter som Boomwhackere (Chroma-Notes, 2019). På den ene siden kan fargenoter støtte elevenes notelesing, slik som Rogers (1991) fant i sin studie på nybegynnere i instrumentalopplæringen, der over halvparten av deltagerne opplevde fargenotasjon enklere å lese enn notasjon uten farger. På den andre siden fant Demirel (2022, s. 17-18) at det kan være vanskelig for elever å lese standard notasjon uten farger når de først er vant til å lese med. Uansett kan notasjon være et effektivt redskap for å huske, lagre og hente opp igjen musikk (Lee, 2013, s. 292), og for elever som er fortrolig med notasjon, vil et notebilde gi dem større selvstendighet enn å imitere læreren i gehørbaserte aktiviteter (Bøe, 2005, s. 156).

2.3 Tilpasset opplæring

2.3.1 Generelt

Alle elever har rett til tilpasset opplæring, det er nedfelt i opplæringslova §1-3: «Opplæringa skal tilpassast evnene og føresetnadene hjå den enkelte eleven, lærlingen, praksisbrevkandidaten og lære kandidat» (1998). Målet med tilpasset opplæring er at alle elevene skal føle seg inkludert i fellesskapet og ha mulighet for et likeverdig utbytte av opplæringen (Michelet, 2019, s. 63-67). Det er lærerens oppgave å tilpasse opplæringen til elevenes behov, både de med lavt og høyt læringsutbytte (Smedsrud & Skogen, 2016, s. 72), og det krever at læreren kjenner elevenes nivå, interesser og erfaringer (Bøe, 2005, s. 153). For å tilpasse opplæringen kan læreren differensiere undervisningen, enten organisatorisk eller pedagogisk. Organisatorisk differensiering er overordnet inndeling av elever, for eksempel etter nivå, mens pedagogisk differensiering er tilpasninger læreren gjør innenfor klassens vanlige undervisning (Fosse, 2014, s. 422-424). Ifølge Smedsrud og Skogen (2016, s. 72-75), er det vanlig å differensiere undervisningen til evnerike elever med å gi de flere oppgaver, men påpeker at dette kan oppleves som straff og at man heller bør *berike* undervisningen med dyptgående prosjekter innenfor samme område. Samspillundervisningen kan kreve mer differensiering enn for eksempel sang- og lytteundervisning (Bøe, 2005, s. 151-154), men dersom læreren tilrettelegger godt har samspillundervisning gode muligheter for at elevene opplever mestring på sitt nivå, samtidig som de opplever å være en verdifull del av helheten (Hovdenak, 2007, s. 21).

2.3.2 Den proksimale utviklingssonen og stillasbygging

Vygotsky (1978) mente at det finnes to utviklingsnivåer i barn: det proksimale og det faktiske. Det faktiske utviklingsnivået er det barnet får til på egenhånd, og er resultatet av ferdige

utviklingsykluser, mens det proksimale utviklingsnivået er det barnet får til i sosial samhandling med hjelp fra en mer kunnskapsrik partner (Vygotsky, 1978, s. 85-86). Ifølge Vygotsky (1978, s. 88-89) må undervisningen være i det proksimale utviklingsnivået, slik at barnet får mulighet til å utvikle seg, og imitasjon bør brukes som innlæringsmetode. Senere er konseptet om det proksimale utviklingsnivået utvidet med begrepet scaffolding, eller stillasbygging, som handler om at barnets samhandling med verktøy, ressurser og materialer kan bistå like mye i læringsprosessen som en kunnskapsrik partner kan (Puntambekar, 2022, s. 455-456). Dersom flere av disse er i bruk i elevenes læringsprosess kalles det distribuert stillasbygging, der verktøyene, ressursene og materialene interagerer med hverandre og kan skape en hensiktsmessig helhet for barnets læring (Puntambekar, 2022 s. 460). I musikkundervisning kan samspill med en playback av profesjonelle musikere fungere som et stillas i elevenes samspill, og de kan oppleve at de får til mer sammen enn alene (Angelo & Sæther, 2017, s. 148). Dette innebærer at de må følge tempoet til dirigenten og kan støtte seg på instrumentene i orkesteret (Bøe, 2005, s. 147). Sammen med lærerinstruksjon og notasjon fungerer dette som distribuert stillas.

2.4 Orkestermusikk i klasserommet

2.4.1 Valg av musikk

I læreplanen står det ikke presisert hvilken type musikk elevene skal møte i musikkfaget (Kunnskapsdepartementet, 2019), dermed blir det lærerens ansvar å velge musikk som er hensiktsmessig for undervisningen. Musikken bør være slik at den kan lyttes og spilles til gjentatte ganger uten at man blir lei (Salvesen, 2010, s. 95). Espeland (2001, s. 123-136) presenterer tre kategorier med utvalgsriterier for klasseromsmusikk: kontekst, samfunn og musikalske kriterier. Konteksten er musikkundervisningen, og musikken bør ha passende lengde og uttrykk. Med samfunn mener Espeland at elevene både bør møte mangfoldig musikk og musikk fra vår kulturtradisjon, noe som samsvarer med kjerneelementet kulturforståelse (Kunnskapsdepartementet, 2019). Mens i musikalske kriterier inngår musikkens indre språk, samt strukturen i musikken, som tempo, rytmer og melodi (Espeland, 2001, s. 129-132). Musikken som er brukt i dette prosjektet følger flere av disse kriteriene; musikkutdragene varer ikke mer enn 2 minutter, og har musikalske kriterier som en tydelig rytme og en toneart uten for mange fortegn.

2.4.2 Musikkpreferanser

Lucy Green (2006, s. 277-278) fant i sin studie om ungdommers musikalske identitet og klassisk musikk, at mange av elevene uttrykte at de hatet musikken og beskrev den som «kjedelig», «gammel» og «dårlig». Samtidig kom det frem i studien at ungdommene hadde lite kjennskap til sjangeren (Green, 2006). Peery og Peery (1986, s. 24-25) presenterer tre ulike kategorier for musikalske preferanser, der vi enten liker musikk: vi lytter mye til, de rundt oss liker eller som inneholder musikalske kriterier vi liker. Den første kategorien samsvarer med resultatene i studiene til Žnidaršič (2022), Green (2006) og Peery og Peery (1986) der de deltagende barna jobbet aktivt med og lyttet til klassisk musikk over en lengre periode, og fikk en mer positiv innstilling til musikken enn før forskningsprosjektene. På samme måte mener Kertz-Welzel (2020a, s. 250) at klassisk musikk ikke er en utdatert musikk sjanger, men at den krever gode undervisningsmetoder der elevene er aktive for å være en suksess i klasserommet. På bakgrunn av disse funnene er aktivitet og aktiv formal lytting sentralt i undervisningsressursen. Formal lytting er lytting som fokuserer på musikalske elementer som form, rytme og melodi (Espeland, 2001, s. 22-23).

2.4.3 En kort diskusjon rundt orkestermusikkens plass i klasserommet

Klassisk musikk blir ofte sett på som en elitistisk musikk sjanger som har vært for overklassen i samfunnet og derfor ikke hører hjemme i klasserommet (Kertz-Welzel, 2020a, s. 244-245). Slik kan bruk av klassisk musikk på offentlige steder virke ekskluderende fordi grupper som ikke vil bli assosiert med verdier de opplever at musikken representerer unngår stedene (Ruud, 2016, s. 164). Samtidig har musikk blitt lett tilgjengelig for alle, og alle har noe kjennskap til de mest kjente klassiske melodiene, uavhengig av deres sosiale status (Kertz-Welzel, 2020b, s. 82-86). Det viste seg i dette prosjektet, da alle elevene i syklus 2 kjente igjen Cancan av Offenbach. Varkøy og Rinholm (2020, s. 169) mener at vestlig klassisk musikk kan være bærekraftig i musikkundervisning fordi den tilbyr oss motstand og langsomhet, verdier dagens populærmusikk mangler. Samtidig presiserer de at de ikke mener vestlig klassisk musikk er bedre enn andre sjangre, bare at den kan tilby oss noe annet (Varkøy & Rinholm, 2020, s. 173). Hensikten med å bruke orkestermusikk i denne ressursen har vært at elevene skal bli utfordret på hvilken type musikk de hører på, som er viktig i musikkpedagogisk praksis (Rinholm & Varkøy, 2021 s. 131-133).

3. METODE

I dette kapittelet beskrives valg av metode, datainnsamling og fremgangsmåte i analysen, samt en diskusjon av studiens troverdighet og etiske overveielser.

3.1 Pedagogisk designforskning

Metoden som er brukt i studien er pedagogisk designforskning, der hensikten har vært å designe og teste en undervisningsressurs i sykluser for å utvikle ny teori eller praksis (Van den Akker et al., 2006, s. 5; Øgreid, 2021, s. 223). Den første fasen i pedagogisk designforskning er forberedelsesfasen hvor man designer et produkt basert på observasjoner og en hypotese (Bjørndal, 2013, s. 248-250). Utgangspunktet mitt var observasjoner om at orkestermusikk først og fremst brukes i lytteaktiviteter i klasserommet, og at samspillundervisning på mellomtrinnet ofte blir kaotisk. Hypotesen i prosjektet har vært at differensierte spillestemmer og en aktiv undervisningsmetode med orkestermusikk, vil gjøre det enklere for læreren å undervise i samspill samt bruke orkestermusikk på mellomtrinnet. I forberedelsesfasen undersøkte jeg også relevant teori, forskning og styringsdokumenter, for å basere ressursen min på (Anderson & Shattuck, 2012, s. 16; Bjørndal, 2013, s. 248-250).

Den andre fasen er selve designeksperimentet (Bjørndal, 2013, s. 250-252). Her testet jeg ut ressursen i et klasserom, samlet inn data, drøftet designet med lærere, og analyserte, reflekterte og justerte undervisningsressursen for å optimalisere produktet (Øgreid, 2021, s. 223-224). Dette ble grunnlaget for et redesign og en ny uttesting. Jeg samlet inn data ved bruk av observasjon, videoobservasjon og intervju, for å kunne drøfte konkrete hendelser i gjennomføringen med læreren i intervjuet i etterkant (Gravemeijer & Cobb, 2006, s. 29-30).

I den tredje fasen gjorde jeg retrospektive analyser, hvor jeg evaluerte og reflekterte rundt designeksperimentet, og forsøkte å utvikle en lokal undervisningsteori som kunne generaliseres til lignende situasjoner (Øgreid, 2021, s. 224). Ofte er det vanskelig å vite når man skal avslutte et designeksperiment da designet alltid kan bli bedre (Anderson & Shattuck, 2012, s. 23). Jeg gjennomførte tre sykluser, hvor jeg testet ut ett arrangement i hver syklus. I tillegg gjennomførte jeg pilot-uttestinger før syklus 1 og syklus 2 med medstudenter og lærere som tar etterutdanning i musikk på OsloMet.

3.2 Datainnsamling

Jeg har valgt å samle inn data ved å kombinere observasjon, videoobservasjon og semistrukturert kvalitativt intervju av lærere, dette kalles å triangulere (Fangen, 2010, s. 171).

Ved å kombinere disse vil jeg ha tilgang til både data om handlinger gjennom observasjon, samt diskursive data gjennom intervjuet (Fangen, 2010, s. 172-180).

3.2.1 Observasjon og videoobservasjon

Før jeg observerte timene hadde jeg laget et observasjonsskjema med forhåndsdefinerte kategorier med utgangspunkt i forskningsspørsmålene mine for å ha et satt observasjonsfokus (C. Dalland et al. 2021, s. 125), se vedlegg 2. Jeg planla å innta en ikke-deltagende observatørrolle (Fangen, 2010, s. 77-79), men i undervisningssituasjonen endte jeg opp med å gå mellom rollene som en delvis deltagende observatør som småpratet med deltagerne og en ikke-deltagende observatør. I timene som ble filmet plasserte jeg kameraet på en slik måte at jeg fikk med elevene, læreren og tavla. Fordelen med å ta videoopptak er at når jeg analyserer kan jeg se rådataene flere ganger, noe som øker sannsynligheten for at jeg får med meg alt (Fangen, 2010, s. 183; O. Dalland, 2017, s. 119). En ulempe er at datamaterialet blir stort og dermed utfordrende å analysere (O. Dalland, 2017, s. 119-120). Å ha et tydelig observasjonsfokus kan minske denne ulempen på samme måte som et tydelig observasjonsfokus er viktig i observasjon uten video (C. Dalland et al., 2021, s. 125). Se tabell 1 for en oversikt over syklusene med tilsvarende datainnsamlingsmetoder.

Syklus	Stykke	Klasse (trinn og rekkefølgen på observasjon) – antall elever	Datainnsamling
1	Dance of the Knights – Prokofiev	6A – 18	- Observasjon - Intervju av lærer
2	Cancan – Offenbach	5B – 21 5C – 7 5D – 23	- Observasjon 5B og 5D - Videoobservasjon 5C - Intervju av lærer
3	Waltz no.2 – Shostakovich	5E – 21 5F – 19	- Observasjon 5E - Videoobservasjon 5F - Intervju av lærer

Tabell 1: Oversikt over syklusene.

3.2.2 Det kvalitative forskningsintervjuet

Jeg gjennomførte et kvalitativt semistrukturert intervju med hver lærer i kort tid etter gjennomføringen av undervisningsopplegget for å få innsikt i lærerens egen forståelse av undervisningsressursen og didaktiske valg læreren gjorde i gjennomføringen (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 45). I forkant av intervjuene utarbeidet jeg en intervjuguide med 6 spørsmål med mulige oppfølgingsspørsmål (se vedlegg 3). Fordelen med et semistrukturert

intervju er at man ikke er låst til intervjuguiden, men kan følge opp utsagn fra informantene som er relevante for forskningen (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 46-51; Svenkerud, 2021, s. 95-97). Dette var hensiktsmessig i min forskning, da intervjuene baserte seg på tre ulike arrangementer og undervisningssekvenser. Jeg tok lydopptak med Nettskjema-diktafon-appen² under intervjuene og brukte Nettskjema sin egen transkriberingsfunksjon for å transkribere, samtidig som jeg stadig gikk tilbake til rådataene for å sikre at transkriberingen var tro mot informantenes utsagn.

3.3 Analyse

Analyseprosessen er basert på Johannessen et al. (2018) sin fremgangsmåte for tematisk analyse, Tuva Bjørkvold sine steg i analyseprosessen (2024, 0:30) samt Braun og Clarke (2006) sine punkter for tematisk analyse.

Hensikten med en tematisk analyse er å identifisere og analysere mønstre og temaer i datamaterialet som er relevante for forskningsspørsmålene og problemstillingen (Braun & Clarke, 2006, s. 79-81). Temaer er grupper av datamateriale som har betydelige fellestrekk (Johannessen et al., 2018, s. 279). Se tabell 2 for de ulike stegene i analyseprosessen.

Forberedelse	Koding	Tematisering	Redesign
Transkripsjon av datamaterialet	Lage datanære meningskondenseringer fra datamaterialet	Lage temaer basert på forskningsspørsmålene: <ul style="list-style-type: none"> - Lærerinstruksjon - Samspill (elevenes faglige aktivitet) - Musikalske utfordringer (spillestemmer) - Tekniske utfordringer (lærerveiledningen og noteringen) - Opplegget (generelt) 	Lage konkrete forslag til redesign prioritert slik: <ol style="list-style-type: none"> 0) Ting som fungerer og ikke skal endres 1) Hva som <i>må</i> gjøres 2) Hva som <i>kan</i> gjøres 3) Hva som <i>kunne vært fint</i> å endre på.

Tabell 2: Stegene i analysen.

Da jeg kodet datamaterialet skrev jeg meningskondenseringer med korte og datanære beskrivelser av selve meningen i utdraget (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 232). Jeg analyserte i sykliske prosesser hvor jeg hele tiden gikk tilbake til rådataene for å sikre at jeg fikk med meg

² Nettskjema er en sikker løsning for datalagring på nett, som er utviklet og designet av Universitetet i Oslo. <https://www.uio.no/tjenester/it/adm-app/nettskjema/>

den egentlige meningen (Eriksen & Svanes, 2021, s. 293). Tematiseringen av datamaterialet var deduktive, altså forhåndsbestemte, og baserte seg på forskningsspørsmålene (Braun & Clarke, 2006, s. 83-84). Det var kun utdrag av datamaterialet som var relevant for problemstillingen og redesign av produktet som ble analysert (Johannessen et al., 2018, s. 287). Se tabell 3 og vedlegg 8 for et utdrag av analysen.

Datamateriale	Koding	Tema- tisering	Redesign	Priori- tering	Faglig begrunnelse
Fra intervju syklus 1: Jeg synes det var et kjempekult opplegg. Og for meg, som ikke har en klassisk bakgrunn, så var det en lett måte å trekke inn klassisk musikk. Og det at det er praktisk er kjempebra.	Læreren synes dette var en nyttig måte å undervise om klassisk musikk på.	Opplegget	Ingen	0	Kertz-Welzel Rinholm & Varkøy
Fra intervju syklus 1: L: Du hadde jo sendt meg noen lenker til arrangementet ditt. Men du kunne jo sendt meg en lenke til en orkesterversjon også. Det tror jeg ikke du gjorde? M: Nei, jeg gjorde ikke det. L: Nei. Så det kunne du ha gjort. For noen er det kanskje digg å bare ha en lenke og slippe å lete frem en versjon selv.	Læreren ønsker at det er lenke til en passende innspilling av stykket i lærerveiledningen.	Teknisk utfordring	Finne en innspilling som passer og lenke til den i lærerveiledningen.	2	Espeland Salvesen
Fra observasjonsskjema syklus 2: L: se på fargen, er det lett å se fargen fra der dere sitter? E: Nei ... L: okey da skrur vi ned lyset og skrur på lysskjerming. Dere, se på bokstavene over notene, da ser du hvilken du har og hva det står.	Det er vanskelig å se fargene på notarket.	Musikalsk utfordring	Markere bokstavene med farger også.	1	Vygotsky Puntambekar Blix Løvland Van Leeuwen
Fra observasjonsskjema syklus 3: Lærer står ved siden av elever som spiller spillestemme 3 og skal hjelpe til med å øve. L: Det er her det er lett å bli lurt, etter den C-D (toner), så er det fortsatt en pause. Så C-D "pust" dan-dan. Sånn at den ikke kommer rett etter. Læreren spiller sammen med elevene igjen og noen elever klarer det bedre nå, men fremdeles noen som spiller på eneren.	Elevene synes rytmen i B-delen er utfordrende.	Musikalsk utfordring	Endre spillestemmen til å være koblet bedre opp mot musikken.	1	Espeland Vygotsky Puntambekar Blix Fostås Hauge

Tabell 3: Utdrag av analysetabellen.

3.4 Troverdighet

Studiens troverdighet går ut på om forskningen er gjort på en forsvarlig og tillitsvekkende måte (Cuba & Lincoln, 1998, ref. i Fangen, 2010, s. 237). Her vil jeg kort diskutere studiens reliabilitet og validitet. Studiens reliabilitet handler om påliteligheten i konklusjonene, og om en annen forsker ville kommet frem til andre konklusjoner som ville gjort mine ugyldige (Fangen, 2010, s. 251). For å sikre påliteligheten i konklusjonene mine har bruk av video og lydopptak vært hensiktsmessig fordi jeg har gått tilbake til rådataene og kvalitetssikret

observasjoner og utsagn. Samtidig har jeg hatt en dobbelt rolle i studien som både forsker og designer. På den ene siden har min posisjon som designer gjort meg til en insider med unik kunnskap om ressursen (Kvernbekk, 2001, s. 5). På den andre siden, er ikke mine slutninger fasit, bare fordi jeg er en insider (Kvernbekk, 2001, s. 16). For at leseren selv kan vurdere påliteligheten i konklusjonene mine ligger intervjuguide, observasjonsskjema og utdrag fra analyseskjemaet vedlagt (Fangen, 2010, s. 251).

Studiens validitet, eller gyldighet, går ut på om jeg tester det jeg vil teste (Fangen, 2010, s. 236). Et grep for å sikre validiteten i studien er trianguleringen av flere datainnsamlingsmetoder for å sikre et helhetlig bilde (Fangen, 2010, s. 250). Bruken av video kan ha påvirket validiteten til observasjonene, fordi det kan ha forsterket forskningseffekten der deltagerne oppfører seg annerledes fordi de blir filmet eller observert (O. Dalland, s. 119). I syklusene der videoobservasjon ble brukt observert jeg også undervisningstimer uten kameraet som bidro til at læreren ble vant til å bli observert. Samtidig hadde jeg mulighet til å se ulikheter i oppførsel, noe jeg ikke observert. Et annet punkt for å sikre validiteten til studien har vært et tydelig fokus i datainnsamlingen på observasjoner og utsagn som kunne forbedre ressursen, med vekt på brukervennlighet, lærerinstruksjon og differensiering.

3.5 Etiske overveielser

Det er gjort flere tiltak før, under og etter datainnsamlingen for å sikre en etisk gjennomføring. Forskningsarbeidet er meldt inn til SIKT og er godkjent (se vedlegg 1). I forkant av datainnsamlingen ble det gjort en risikoanalyse (se vedlegg 4) for å sikre løsninger på eventuelle hendelser som kan oppstå. Foreldre til elever som skulle bli filmet har skrevet under på et samtykkeskjema (se vedlegg 5), og lærere som gjennomførte og ble intervjuet skrev også under på et samtykkeskjema (se vedlegg 6). I syklus 1 hadde ikke alle elevene levert inn samtykkeskjema, så derfor ble det ikke filmet i denne syklusen. I syklus 2 og 3 passet jeg på at kameraet ikke pekte ut av vinduer for å unngå å fange opp personer som ikke var en del av forskningsprosjektet. I syklus 3 var det en elev som ikke ville bli filmet, og som gikk ut av klasserommet. Alle informantene og elevene er anonymisert i oppgaven, samt transkripsjoner av observasjonsnotat og intervjuer, og det er ikke opplyst noe sted hvilke skoler jeg har vært på. Videomaterialet er lagret på en ekstern passordbeskyttet harddisk og blir slettet i etterkant av studien.

4.0 RESULTATER

Her presenteres kort de viktigste funnene i analysen, og følger det fikk for redesign.

Resultatene og redesignene utdypes i den muntlige delen.

4.1 Funn og redesign

I syklus 1 og 2 meldte det seg et behov for tydeligere bruk av fargenotasjon, samt en presisering av viktigheten av dette i lærerveiledningen. I syklus 3 testet jeg ut fargemarkering både på noten og på tonenavnet, og i datamaterialet til syklus 3 er det ingen spesielle hendelser eller utsagn med tanke på fargenotasjon. Derfor konkluderer jeg med at redesignet fungerte etter hensikten, og har inkludert markeringen på tonenavnet i ressursen.

I alle uttestingene observerte jeg at elevene tidvis spilte rytmer som fulgte melodien i større grad enn hva jeg hadde notert. Dette viser at elevene bruker sitt indre gehør og musikken som et aktivt stillas. Der jeg observerte dette endret jeg rytmen til det elevene spilte.

Et gjennomgående funn i uttestingen har vært nivået på spillestemmene og mulighet for differensiering. I syklus 1 var det behov for en vanskeligere perkusjonsstemme, derfor er det to perkusjonsstemmer med ulikt nivå i den endelige ressursen. Læreren i syklus 3 opplevde at det var lett å differensiere underveis i timen. Et annet redesign var hvilke toner som ble brukt i spillestemmene, spesielt i Waltz no. 2, der læreren ønsket en spillestemme helt uten fortegn.

Læreren i syklus 2 ønsket seg en play along-video som man kunne bruke som en enkel inngang til samspill, derfor lagde jeg en video av Spillestemme 1, 2 og Perkusjon 1 mens de spilte på MuseScore til syklus 3 og fikk læreren til å teste den ut. Videoen fungerte ikke etter intensjonen, og ble derfor ikke en del av den endelige ressursen.

Gjennom uttestingene er det gjort flere redesign med tanke på brukervennlighet. For eksempel er alle spillestemmene lagret i hver sin fil, slik at læreren lett kan skrive ut riktig antall til sin klasse. I tillegg er layouten i lærerveiledningen redesignet slik at den skal være lett og innbydende for læreren å lese, og det er lagt inn lenker til forslag på innspillinger som kan brukes i undervisningen.

4.2 Implikasjoner

Problemstillingen i dette prosjektet har vært:

Hvordan kan jeg utvikle et produkt som musikk lærere kan bruke for å undervise i helklassesamspill på mellomtrinnet med utgangspunkt i orkestermusikk?

Gjennom datainnsamlingen og analysen har det kommet frem flere punkter som er viktige for at dette skal fungere. For eksempel bruk av notasjon, nivåer på spillestemmer, tydelig språk i lærerveiledningen og utvalg i spillestemmene fra orkesterpartituret. Resultatet av prosjektet er tre ferdig arrangerte orkesterstykker som passer til elevers nivå på mellomtrinnet.

Arrangementene følger samme mal, som igjen kan være utgangspunkt for nye arrangementer til bruk i klasserom. Jeg håper at implikasjoner av denne masteren er at lærere ser at det er mulig å drive god samspillundervisning på mellomtrinnet, og at orkestermusikk blir introdusert på lignende måter der elevene får direkte erfaringer med musikken.

LITTERATURLISTE

- Angelo, E. & Sæther, M. (2017). *Eleven og musikken*. Universitetsforlaget.
- Anderson, T., & Shattuck, J. (2012). Design-Based Research: A decade of progress in education research? *Educational Researcher*, 41(1), 16-25.
<https://doi.org/10.3102/0013189X11428813>
- Bjørndal, K. E. W. (2013). Pedagogisk designforskning: en forskningsstrategi for å fremme bedre undervisning og læring. I M. Brekke & T. Tiller (Red.), *Læreren som forsker: Innføring i forskningsarbeid i skole* (s. 245-259). Universitetsforlaget.
- Blix, H. S. (2015). Young Instrumentalists' Music Literacy Acquisition. *Nordisk musikkpedagogisk forskning*, 16, 121-138. <http://hdl.handle.net/11250/2425446>
- Braun, V. & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative research in psychology*, 3(2), 77-101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>
- Brändström, S. (1999). Music Teachers' Everyday Conceptions of Musicality. *Bulletin of the Council for Research in Music Education* 141, 21-25.
<https://www.jstor.org/stable/40318978>
- Bruner, J. S. (1966). *Toward a Theory of Instruction*. Belknap Press of Harvard University Press.
- Bøe, O. M. (2005). *Musikkdidaktikk for grunnskolen*. Universitetsforlaget.
- Chroma-Notes. (2019). *A New Era in Learning and Composing Music*.
<https://chroma-notes.com/index.html>
- Conway, C. (2003). Good Rhythm and Intonation from Day One in Beginning Instrumental Music. *Music Educators Journal*, 89(5), 26-31. <https://doi.org/10.2307/3399916>
- Dalland, C. P., Bjørnstand, E. & Andersson-Bakken, E. (2021). Observasjon som metode i barnehage- og klasseromsforskning. I E. Andersson-Bakken & C. P. Dalland (Red.), *Metoder i klasseromsforskning: Forskningsdesign, datainnsamling og analyse* (s. 125-152). Universitetsforlaget.
- Dalland, O. (2017). *Metode og oppgaveskriving* (6. utg.). Gyldendal akademisk.
- Demirel, S. (2022). A Research on the Design and Use of Colored Notes for Children in Music Education. *Shanlax International Journal of Education*, 10(1), 11-20.
<https://doi.org/10.34293/education.v10iS1-Aug.5181>
- Drake Music Scotland. *Figurenotes Rhythm: the note is as long as it looks*.
<https://figurenotes.org/rhythm/>

- Eriksen, H. & Svanes, I. K. (2021). Kategorisering og koding i intervju- og observasjonsforskning. I E. Andersson-Bakken & C. P. Dalland (Red.), *Metoder i klasseromsforskning: Forskningsdesign, datainnsamling og analyse* (s. 287-304). Universitetsforlaget.
- Espeland, M. (2001). *Lyttemetodikk: studiebok*. Fagbokforlaget.
- Fangen, K. (2010). *Deltagende observasjon* (2. utg.). Fagbokforlaget.
- Fosse, B. O. (2014). Tilpasset opplæring, som intensjon og virksomhet. I J. H. Stray & L. Wittek (Red.). *Pedagogikk – en grunnbok* (s. 420-436). Cappelen Damm akademisk.
- Fostås, O. (2002). *Instrumentalundervisning*. Universitetsforlaget.
- Gravemeijer, K. & Cobb, P. (2006). Design research from a learning design perspective. I J. van den Akker, K. Gravemeijer, S. McKenney & N. Nieveen (Red.). *Educational design research* (s. 17-51). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203088364>
- Green, L. (2006). Popular music education in and for itself, and for ‘other’ music: current research in the classroom. *International Journal of Music Education*, 24(2), 101-118. <https://doi.org/10.1177/0255761406065471>
- Hallam, S. (2019). What contributes to successful whole-class Ensemble Tuition? *British Journal of Music Education*, 36(3), 229-241. <https://doi.org/10.1017/S0265051719000342>
- Hanken, I. M., & Johansen, G. (2013). *Musikkundervisningens didaktikk* (2. utg.). Cappelen Damm akademisk.
- Hauge, T. B. (2007). Gehørbasert samspill i klasserommet – hva kan det innebære? En casestudie av en musikk lærer og hennes praksis. I E. Olsen & S. S. Hovdenak (Red.), *Musikk: mulighetenes fag* (s. 113-129). Fagbokforlaget.
- Hovdenak, S. S. (2007). Musikk – mulighetenes fag. I E. Olsen & S. S. Hovdenak (Red.), *Musikk: mulighetenes fag* (s. 13-22). Fagbokforlaget.
- Igland, M. L. (2022). Den indre puls: Betydningen av temporær musikkutøving gjennom det analoge og digitale. I L. Skregelid & K. N. Knudsen (Red.), *Kunstens betydning? Utvidede perspektiver på kunst og barn & unge* (s. 265-286). Cappelen Damm akademisk. <https://doi.org/10.23865/noasp.163.ch12>
- Johannessen, L. E. F., Rafoss, T. W. & Rasmussen, E. B. (2018). *Hvordan bruke teori? Nyttige verktøy i kvalitativ analyse*. Universitetsforlaget.
- Johansen, K. L. (2010). Musisering og samspill. I J. H. Sætre & G. Salvesen (Red.), *Allmenn Musikkundervisning: perspektiver på praksis* (s. 232-248). Gyldendal akademisk.
- Kertz-Welzel, A. (2020a). “Kim had the Same Idea as Haydn”: International Perspectives on

- Classical Music and Music Education. *Philosophy of Music Education Review*, 28(2), 239-255. <https://doi.org/10.2979/philmusieducrevi.28.2.08>
- Kertz-Welzel, A. (2020b). On Hating Classical Music in Music Education. I A. A. Kallio (Red.), *Difference and Division in Music Education* (s. 79-92) Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780429278525-8>
- Kulset, N. B. (2021). *Din musikalske kapital* (2. utg.). Universitetsforlaget.
- Kunnskapsdepartementet. (2019). *Læreplan i musikk (MUS01-02)*. Fastsett som forskrift. Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020. <https://www.udir.no/lk20/mus01-02>
- Kvale, S. & Brinkmann, S. (2015). *Det kvalitative forskningsintervju* (3. utg.). Gyldendal akademisk.
- Kvernbekk, T. (2001). *Teaching: on being an insider*. Høgskolen i Lillehammer.
- Lee, P. N. (2013). Self-Invented Notation Systems Created by Young Children. *Music Education Research*, 15(4), 392-405. <http://doi.org/10.1080/14613808.2013.829429>
- Løvland, A. (2010). Multimodalitet og multimodale tekster. *Viden om læsning*, 7, 1-5. https://videnomlaesning.dk/media/1617/viden_om_laesning_nr_7.pdf
- Michelet, S. (2019). *Klassen som fellesskap 2: lærerarbeid med elevkultur for læring og danning*. Cappelen Damm akademisk.
- Neby, T. B. (2001). *Verden i samspill: samspillsatser fra sangboka «verden i sang» + noen ekstra ...* Norsk musikkforlag a/s.
- Opplæringslova. (1998). *Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa* (LOV-1998-07-17-61). Lovdata. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-61>
- Peery, J. C. & Peery I. W. (1986). Effects of Exposure to Classical Music on the Musical Preferences of Preschool Children. *Journal of Research in Music Education*, 34(1), 24-33. <https://doi.org/10.2307/3344795>
- Puntambekar, S. (2022). Distributed Scaffolding: Scaffolding Students in Classroom Environments. *Educational Psychology Review*, 34, 451-472. <https://doi.org/10.1007/s10648-021-09636-3>
- Reimer, B. (med Webster, P. R.). (2022). *A Philosophy of Music Education: Advancing the vision* (3. utg.). State University of New York Press. <https://www.jstor.org/stable/40327212>
- Rinholm, H. & Varkøy, Ø. (2021). Et forsvar for kunstverket – re-romantisering av musikkpedagogisk tenkning. I S. Karlsen & S. G. Nielsen (Red.), *Verden inn i musikkutdanningene: Ufordringer, ansvar og muligheter* (s. 121-137). Norges musikkhøgskole. <https://hdl.handle.net/11250/2826211>

- Rogers, G. L. (1991). Effect of Color-Coded Notation on Music Achievement of Elementary Instrumental Students. *Journal of Research in Music Education*, 39(1), 64-73.
<https://doi.org/10.2307/3344609>
- Ruud, E. (1996). *Musikk og verdier: musikkpedagogiske essays*. Universitetsforlaget.
- Ruud, E. (2016). *Musikkvitenskap*. Universitetsforlaget.
- Rønningen, A. & Husebø, Ø. (2022). *Kulturforståelse i musikkfaget*. Cappelen Damm akademisk.
- Salvesen, G. (2010). Klassisk musikk. I J. H. Sætre & G. Salvesen (Red.), *Allmenn musikkundervisning* (s. 89-106). Gyldendal akademisk.
- Skjørten, E. (2009). Samspill fra Europa: Tyskland, Russland og Skottland.
Musikkpedagogikk.no. Norsk Noteservice as.
- Small, C. (1998). *Musicking: the Meanings of Performing and Listening*. University Press of New England.
- Smedsrud, J. & Skogen, K. (2016). *Evnerike elever og tilpasset opplæring*. Fagbokforlaget
- Stige, B. (1995). *Samspel og relasjon: perspektiv på ein inkluderande musikkpedagogikk*. Samlaget.
- Svenkerud, S. W. (2021). Intervjuer i klasseromsforskning. I E. Andersson-Bakken & C. P. Dalland (Red.), *Metoder i klasseromsforskning: Forskningsdesign, datainnsamling og analyse* (s. 91-103). Universitetsforlaget.
- Sætre, J. H., Neby, T. B., & Ophus, T. (2016). Musikkfaget i norsk grunnskole: Læreres kompetanse og valg av undervisningsinnhold i musikk. *Acta Didactica Norge*, 10(3), Art. 3. <https://doi.org/10.5617/adno.2876>
- Tuva Bjørkvold. (2024, 25. jan). Dataanalyse for redesign entreprenøriell masteroppgave Video 2 av 2 [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=BKHF_gGrqul
- Van den Akker, J., Gravemeijer, K., McKenney, S & Nieven, N. (2006). Introducing educational design research. I J. van den Akker, K. Gravemeijer, S. McKenney & N. Nieveen (Red.), *Educational design research* (s. 3-7). Routledge.
- Van Leeuwen, T. (2005). *Introducing Social Semiotics*. Routledge.
- Varkøy, Ø. & Rinholm, H. (2020). Focusing on Slowness and Resistance: A Contribution to Sustainable Development in Music Education. *Philosophy of Music Education Review*, 28(2), 168–185. <https://doi.org/10.2979/philmusieducrevi.28.2.04>
- Vygotsky, L. S. (1978). Interaction between learning and development. I M. Cole, V. John-

Steiner, S. Scribner & E. Souberman (Red.), *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes* (s. 79-91). Harvard University Press.

<https://doi.org/10.2307/j.ctvjf9vz4>

Žnidaršic, J. (2022). Interdisciplinary Interaction between Music Education and History: Shaping the Musical Preferences in Classical Music of the 20th Century. *Center for Educational Policy Studies Journal*, 12(2), 197–216.

<https://doi.org/10.26529/cepsj.976>

Øgreid, A. K. (2021). Intervensjonsbegrepet i fire kvalitative forskningsdesign. I E. Andersson-Bakken & C. P. Dalland (Red.), *Metoder i klasseromsforskning: Forskningsdesign, datainnsamling og analyse* (s. 209-237). Universitetsforlaget.

VEDLEGG

Vedlegg 1: Godkjent SIKT-søknad

06.05.2024, 15:15

Meldeskjema for behandling av personopplysninger

Vurdering av behandling av personopplysninger

Referansenummer
181377

Vurderingstype
Standard

Dato
10.01.2024

Tittel
Entreprenøriell master om samspill

Behandlingsansvarlig institusjon
OsloMet – storbyuniversitetet / Fakultet for lærerutdanning og internasjonale studier / Institutt for grunnskole- og faglærerutdanning

Prosjektansvarlig
Fritz Flåmo Eidsvaag

Student
Monica Solodden

Prosjektperiode
01.01.2024 – 31.12.2024

Kategorier personopplysninger
Alminnelige

Lovlig grunnlag
Samtykke (Personvernforordningen art. 6 nr. 1 bokstav a)

Behandlingen av personopplysningene er lovlig så fremt den gjennomføres som oppgitt i meldeskjemaet. Det lovlige grunnlaget gjelder til 31.12.2024.

[Meldeskjema](#)

Kommentar
OM VURDERINGEN
SIKT har en avtale med institusjonen du studerer ved. Denne avtalen innebærer at vi skal gi deg råd slik at behandlingen av personopplysninger i prosjektet ditt er lovlig etter personvernregelverket. Vi har nå vurdert at du har lovlig grunnlag til å behandle personopplysningene.

SAMTYKKE: ALMINNELIGE
Lovlig grunnlag for behandlingen av personopplysninger vil være den registrertes samtykke, jf. personvernforordningen art. 6 nr. 1 a).

FØLG DIN INSTITUSJONS RETNINGSLINJER
Det er institusjonen du er student ved som avgjør hvordan du må lagre og sikre data i ditt prosjekt og hvilke databehandlere du kan bruke. Husk å bruke leverandører som din institusjon har avtale med (f.eks. ved skylagring, nettspørreskjema, videosamtale el.).

Personvertjenester legger til grunn at behandlingen oppfyller kravene i personvernforordningen om riktighet (art. 5.1 d), integritet og konfidensialitet (art. 5.1. f) og sikkerhet (art. 32).

MELD VESENTLIGE ENDRINGER
Dersom det skjer vesentlige endringer i behandlingen av personopplysninger, kan det være nødvendig å melde dette til oss ved å oppdatere meldeskjemaet. Se våre nettsider om hvilke endringer du må melde: <https://sikt.no/melde-endringer-i-meldeskjema>

OPPFØLGING AV PROSJEKTET
Vi vil følge opp ved planlagt avslutning for å avklare om behandlingen av personopplysningene er avsluttet.

Lykke til med prosjektet!

Vedlegg 2: Observasjonsskjema

Problemstilling: *Hvordan kan jeg utvikle et produkt som musikk lærere kan bruke for å undervise i helklassesamspill på mellomtrinnet med utgangspunkt i orkestermusikk?*

Forskningsspørsmål:

1. Hvordan instruerer læreren elevene?
2. Hvilke tilpasninger bør gjøres i spillestemmene med tanke på differensiering?
3. Hvilke spillestemmer gir læreren til elevene og hvordan begrunner hen det?
4. Hvilke tilpasninger bør gjøres i ressursen med tanke på brukervennlighet?

Min	Aktivitet: Hva skjer?	1. Lærerinstruksjon	2. Tilpasninger i spillestemmene	3. Bruk av spillestemmene	4. Tekniske utfordringer	Annet
1						
2						
3						

Vedlegg 3: Intervjuguide

Intervjuet vil være semistrukturert. I tillegg til disse 6 spørsmålene med tilhørende oppfølgingsspørsmål, vil jeg stille spørsmål om spesifikke situasjoner som skjedde i gjennomføringen av undervisningen.

- Hvordan opplevde du at det fungerte å bruke arrangementene?
 - Var det noe som fungerte spesielt bra?
 - Var det noe som fungerte dårlig?
 - Har du noen tips til hvordan det kan forbedres?

- Hvordan forberedte du deg til undervisningen?
 - (Her går vi gjennom lærerveiledningen læreren er blitt tilsendt på forhånd og snakker om tilpasninger og utfordringer)
 - Hvilke tilpasninger bør gjøres slik at det skal bli lett for deg som lærer å bruke arrangementene?
 - Hvilke deler av lærerveiledningen brukte du?
 - Var noe uforståelig?

- Hvilke tilpasninger gjorde du underveis?
 - Hvordan fordelte du spillestemmene?
 - Er spillestemmene godt nok differensiert?

- Hvordan synes du det var å drive samspill på denne måten?
 - Hvordan har du undervist i samspill før?
 - Hva krevde det av deg som klasseleder?

- Hvordan tror du det var å være elev i denne økten?
 - Var undervisningen engasjerende?

- Hvordan tror du opplegget hadde fungert på resten av mellomtrinnet?

Vedlegg 4: ROS-analyse

Risikovurdering av personopplysninger		
Virksomhet: OsloMet	Avdeling: GLU, musikkseksjonen	
Tjeneste-/systemeier (risikoeier): Monica Solodden	Epost: s344804@oslomet.no	
Hva er risikovurdert: Datamateriale fra masteroppgave	Hva er lagret hvor (personopplysninger): Se opplysninger i skjemaet nedenfor	
Vurdert av: Monica Solodden Dato: Februar 2024	Avdeling: GLU, musikkseksjonen	Epost: s344804@oslomet.no

Forhold (uønsket hendelse) som er vurdert		Betydning for	Risikonivå (L, M, H) Sannsynlighet (horisontalt) Konsekvens (vertikalt)	Nødvendig med tiltak (Ja/Nei)									
1	Uvedkommende kan kjenne igjen opplysninger i filen, da den ikke er tilstrekkelig avidentifisert	_x_Konfidensialitet __Integritet __Tilgjengelighet	<table border="1"> <tr><td>Yellow</td><td>Red</td><td>Red</td></tr> <tr><td>Green</td><td>Yellow</td><td>Red</td></tr> <tr><td>Green</td><td>Green</td><td>Yellow</td></tr> </table>	Yellow	Red	Red	Green	Yellow	Red	Green	Green	Yellow	Ja
Yellow	Red	Red											
Green	Yellow	Red											
Green	Green	Yellow											
2	Koblingsnøkkel er ikke forsvarlig sikret	_x_Konfidensialitet __Integritet __Tilgjengelighet	<table border="1"> <tr><td>Yellow</td><td>Red</td><td>Red</td></tr> <tr><td>Green</td><td>Yellow</td><td>Red</td></tr> <tr><td>Green</td><td>Green</td><td>Yellow</td></tr> </table>	Yellow	Red	Red	Green	Yellow	Red	Green	Green	Yellow	Ja
Yellow	Red	Red											
Green	Yellow	Red											
Green	Green	Yellow											
3	Uønsket utlevering av personopplysninger	_x_Konfidensialitet __Integritet __Tilgjengelighet	<table border="1"> <tr><td>Yellow</td><td>Red</td><td>Red</td></tr> <tr><td>Green</td><td>Yellow</td><td>Red</td></tr> <tr><td>Green</td><td>Green</td><td>Yellow</td></tr> </table>	Yellow	Red	Red	Green	Yellow	Red	Green	Green	Yellow	Ja
Yellow	Red	Red											
Green	Yellow	Red											
Green	Green	Yellow											
4	Tap eller tyveri av fil lagret på bærbart utstyr	_x_Konfidensialitet __Integritet _x_Tilgjengelighet	<table border="1"> <tr><td>Yellow</td><td>Red</td><td>Red</td></tr> <tr><td>Green</td><td>Yellow</td><td>Red</td></tr> <tr><td>Green</td><td>Green</td><td>Yellow</td></tr> </table>	Yellow	Red	Red	Green	Yellow	Red	Green	Green	Yellow	Ja
Yellow	Red	Red											
Green	Yellow	Red											
Green	Green	Yellow											
5	Data er utilgjengelig for saksbehandler over en lengre periode	__Konfidensialitet __Integritet _x_Tilgjengelighet	<table border="1"> <tr><td>Yellow</td><td>Red</td><td>Red</td></tr> <tr><td>Green</td><td>Yellow</td><td>Red</td></tr> <tr><td>Green</td><td>Green</td><td>Yellow</td></tr> </table>	Yellow	Red	Red	Green	Yellow	Red	Green	Green	Yellow	Ja
Yellow	Red	Red											
Green	Yellow	Red											
Green	Green	Yellow											
6	Uønsket endring som ikke er sporbar	__Konfidensialitet _x_Integritet __Tilgjengelighet	<table border="1"> <tr><td>Yellow</td><td>Red</td><td>Red</td></tr> <tr><td>Green</td><td>Yellow</td><td>Red</td></tr> <tr><td>Green</td><td>Green</td><td>Yellow</td></tr> </table>	Yellow	Red	Red	Green	Yellow	Red	Green	Green	Yellow	Ja
Yellow	Red	Red											
Green	Yellow	Red											
Green	Green	Yellow											

7	Tap av bærbart utstyr (ekstern lagringsenhet, opptaksenhet)	_x_Konfidensialitet	Yellow	Red	Red	Ja
		__Integritet	Green	Yellow	Red	
		_x_Tilgjengelighet	X	Green	Yellow	
8	Teknisk svikt i diktafonapp	__Konfidensialitet	Yellow	Red	Red	Ja
		__Integritet	Green	Yellow	Red	
		_x_Tilgjengelighet	Green	X	Yellow	

Beskrivelse av tiltak		Ref. linjenummer over	Betydning/Kommentar
1	Data overføres fra opptaksenhet til ekstern lagringsenhet snarest mulig etter datainnsamling	4, 5, 7	
2	Eksterne lagringsenheter krypteres	7	
3	Alle data anonymiseres ved transkripsjon	1, 3	
4	Koblingsnøkkel oppbevares innlåst og fysisk adskilt fra datamaterialet	2, 3	
5	Det oppbevares back-up av koblingsnøkkel og rådata	2, 5, 4, 7	
6	Begrensning av tilgang til anonymisert datamateriale	2, 3	
7	Gjennomføre et testintervju og ha to opptaksenheter koblet til nettskjema	8	

Vedlegg 5: Informasjonsskriv og samtykkeerklæring for foreldre

Merknad: I ettertid er problemstillingen og tittelen til prosjektet justert.

Vil du delta i forskningsprosjektet

***Spill med!* Klassisk musikk i samspillsundervisning på mellomtrinnet?**

Dette er et spørsmål til deg og ditt barn om å delta i et forskningsprosjekt hvor formålet er å undersøke hvordan jeg kan utvikle et produkt som musikk lærere kan bruke for å drive samspill med hel klasse på mellomtrinnet med spillestemmer med ulikt nivå. I dette skrivet gir jeg deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

Formål

Prosjektet handler om å bruke orkestermusikk i samspill i musikkundervisningen. Jeg har derfor utviklet arrangementer med differensierte spillestemmer som kan brukes av musikk lærere, uten spesifikke krav til utstyr og instrumenter. Arrangementene er Spill-Med-arrangementer hvor tanken er at man spiller klasseromsinstrumenter sammen med en orkesterinnspilling av et stykke. I oppstarten av timen vil fokuset være på lytting.

Prosjektet er en del av en masteroppgave. Problemstillingen for oppgaven er:

Hvordan kan jeg lage et produkt som gjør at elever på mellomtrinnet kan fungere i samspill med differensierte spillestemmer?

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

OsloMet Storbyuniversitet og lærerstudent Monica Solodden er ansvarlig for prosjektet. Fritz Flåmo Eidsvaag er veileder for masteroppgaven.

Hvorfor får du spørsmål om å delta?

Eleven får spørsmål om å delta i prosjektet fordi hen går på mellomtrinnet og har musikkundervisning.

Hva innebærer det for ditt barn å delta?

Hvis eleven deltar, innebærer det å være med i undervisningen der opplegget tas i bruk. Undervisningen vil bli observert, og det tas videoopptak av hele økten. Dette er for å få mest mulig nøytrale observasjoner av hvordan arrangementene fungerer. Kameraet vil stå slik at hele klasserommet synes. Dersom elevene ikke ønsker å delta underveis i filmingen vil det være mulighet for å gå ut av klasserommet. Undervisningsopplegget går over en eller to undervisningsøkter over en eller to uker (avhengig av lærerens valg av gjennomføringen).

Observasjonene av elevene vil basere seg på:

- Hvordan de ulike spillestemmene fungerer i praksis. Er nivået passe? Hvilke stemmer opplever elevene som vanskelige?
- Hvilke tilpasninger læreren gjør i løpet av undervisningen.
- På hvilken måte undervisningen engasjerer elevene i samspill.

Alle navn anonymiseres, og dataene slettes ved prosjektslutt.

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke samtykket tilbake uten å oppgi noen grunn. Alle dine personopplysninger vil da bli slettet. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg, eller påvirke forholdet til skolen/lærer, hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg. Dette kan du gjøre ved å sende en mail til Monica (masterstudent) på s344804@oslomet.no.

Dersom du ikke ønsker at barnet ditt deltar i prosjektet, vil eleven delta i et fullgodt pedagogisk opplegg i et annet klasserom som ikke er med i forskningen.

Ditt personvern – hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Vi vil bare bruke opplysningene om eleven til formålene vi har fortalt om i dette skrivet. Vi behandler opplysningene konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket. Navnet og kontaktopplysningene dine vil jeg erstatte med en kode, som lagres på egen navneliste adskilt fra øvrige data. Dataene blir lagret trygt, på passordbeskyttet harddisk eller sikker skylagringsløsning. Det er kun veileder og masterstudent som vil ha tilgang til opplysningene. Eleven vil ikke kunne gjenkjennes i publikasjonen.

Hva skjer med personopplysningene dine når forskningsprosjektet avsluttes?

Prosjektet vil etter planen avsluttes 31. desember 2024. Etter prosjektslutt vil datamaterialet med personopplysninger bli slettet.

Hva gir oss rett til å behandle personopplysninger om deg?

Vi behandler opplysninger om deg basert på ditt samtykke.

På oppdrag fra OsloMet Storbyuniversitet har Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvernregelverket.

Dine rettigheter

Så lenge du kan identifiseres i datamaterialet, har du rett til:

- innsyn i hvilke opplysninger vi behandler om deg, og å få utlevert en kopi av opplysningene
- å få rettet opplysninger om deg som er feil eller misvisende
- å få slettet personopplysninger om deg
- å sende klage til Datatilsynet om behandlingen av dine personopplysninger

Hvis du har spørsmål til studien, eller ønsker å vite mer om eller benytte deg av dine rettigheter, ta kontakt med:

- OsloMet Storbyuniversitet ved Fritz Flåmo Eidsvaag: frifle@oslomet.no
- Vårt personvernombud: Jorunn Wiig Strømberg: jorunn.stromberg@oslomet.no

Hvis du har spørsmål knyttet til vurderingen som er gjort av personverntjenestene fra Sikt, kan du ta kontakt via:

- Epost: personverntjenester@sikt.no eller telefon: 73 98 40 40.

Med vennlig hilsen

Fritz Flåmo Eidsvaag
Fritz Flåmo Eidsvaag
(Forsker/veileder)

Monica Solodden
Monica Solodden
(Masterstudent)

Samtykkeerklæring

Jeg har mottatt og forstått informasjon om prosjektet *Spill med! Klassisk musikk i samspillsundervisning på mellomtrinnet* og har fått anledning til å stille spørsmål. Jeg samtykker til at mitt barn:

- at eleven deltar i undervisningen som blir tatt videoopptak av
- at barnet mitt blir observert av masterstudent

Jeg samtykker til at mitt barns opplysninger behandles frem til prosjektet er avsluttet

(Navn på elev)

(Signert av prosjektdeltaker, dato)

Vedlegg 6: Informasjonsskriv og samtykkeerklæring for lærere

Merknad: I ettertid er problemstillingen og tittelen til prosjektet justert.

Vil du delta i forskningsprosjektet ***Spill med!* Klassisk musikk i samspillsundervisning på** **mellomtrinnet?**

Dette er et spørsmål til deg om å delta i et forskningsprosjekt hvor formålet er å undersøke hvordan jeg kan utvikle et produkt som musikk lærere kan bruke for å drive helklassesamspill på mellomtrinnet med differensierte spillestemmer. I dette skrivet gir jeg deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

Formål

Et av kjerneelementene i læreplanen i musikk er å utøve musikk. Det står at elevene skal delta med «stemme, kropp og instrumenter i samspill, framføring og lek og i ulike musikalske uttrykk og sjangre». Av egen erfaring har orkestermusikk fått mindre og mindre plass i klasserommet, og jeg mener samspill kan være et godt utgangspunkt for å undervise om denne sjangeren.

Formålet med prosjektet er å utvikle arrangementer med differensierte spillestemmer som kan brukes av musikk lærere, uten spesifikke krav til utstyr og instrumenter. Arrangementene er Spill-Med-arrangementer hvor tanken er at man spiller klasseromsinstrumenter sammen med en orkesterinnspilling av et stykke. Stykkene er valgt ut fordi de egner seg til Spill-Med-aktiviteter i klasserommet.

Prosjektet er en del av en masteroppgave. Problemstillingen for oppgaven er:

Hvordan kan jeg lage et produkt som gjør at elever på mellomtrinnet kan fungere i samspill med differensierte spillestemmer?

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

OsloMet Storbyuniversitet og lærerstudent Monica Solodden er ansvarlig for prosjektet. Fritz Flåmo Eidsvaag er veileder for masteroppgaven.

Hvorfor får du spørsmål om å delta?

Du får spørsmål om å delta i prosjektet fordi du underviser i musikk på mellomtrinnet. Jeg har vært i kontakt med lærere ved forskjellige skoler, og håper å samarbeide med minst 2.

Hva innebærer det for deg å delta?

Hvis du velger å delta i prosjektet, innebærer det å teste ut et Spill-Med-arrangement, som jeg har arrangert, med din klasse. Arrangementene vil bestå av tre eller fire spillestemmer med ulikt nivå slik at det er lett for deg å differensiere. I forkant av undervisningen vil du bli tilsendt arrangementene og forslag til oppstarts- og lytteaktiviteter. Gjennomføringen kan gjøres i 1 eller 2 undervisningstimer, alt ettersom hvordan du selv ønsker å legge opp undervisningen. Hele undervisningsøkten vil filmes med bilde og lyd.

I etterkant av undervisningen ønsker jeg å intervju deg. Formålet med intervjuet er å forbedre opplegget, og spørsmålene vil handle om din opplevelse av gjennomføringen og selve opplegget. Intervjuet vil ta 30-45 minutter. Jeg tar lydopptak og notater fra intervjuet. Alle navn anonymiseres, og dataene slettes ved prosjektslutt.

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke samtykket tilbake uten å oppgi noen grunn. Alle dine personopplysninger vil da bli slettet. Dette kan du gjøre ved å sende en mail til Monica (masterstudent) på s344804@oslomet.no. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg.

Ditt personvern – hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Vi vil bare bruke opplysningene om eleven til formålene vi har fortalt om i dette skrivet. Vi behandler opplysningene konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket. Navnet og kontaktopplysningene dine vil jeg erstatte med en kode som lagres på egen navneliste adskilt fra øvrige data. Dataene blir lagret trygt, på passordbeskyttet harddisk eller sikker skylagringsløsning. Det er kun veileder og masterstudent som vil ha tilgang til opplysningene. Du vil ikke kunne gjenkjennes i publikasjonen.

Hva skjer med personopplysningene dine når forskningsprosjektet avsluttes?

Prosjektet vil etter planen avsluttes 31. desember 2024. Etter prosjektslutt vil datamaterialet med personopplysninger bli slettet.

Hva gir oss rett til å behandle personopplysninger om deg?

Vi behandler opplysninger om deg basert på ditt samtykke. På oppdrag fra OsloMet Storbyuniversitet har Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvernregelverket.

Dine rettigheter

Så lenge du kan identifiseres i datamaterialet, har du rett til:

- innsyn i hvilke opplysninger vi behandler om deg, og å få utlevert en kopi av opplysningene
- å få rettet opplysninger om deg som er feil eller misvisende
- å få slettet personopplysninger om deg
- å sende klage til Datatilsynet om behandlingen av dine personopplysninger

Hvis du har spørsmål til studien, eller ønsker å vite mer om eller benytte deg av dine rettigheter, ta kontakt med:

- OsloMet Storbyuniversitet ved Fritz Flåmo Eidsvaag: frifle@oslomet.no
- Vårt personvernombud: Jorunn Wiig Strømberg: jorunn.stromberg@oslomet.no

Hvis du har spørsmål knyttet til vurderingen som er gjort av personverntjenestene fra Sikt, kan du ta kontakt via:

- Epost: personverntjenester@sikt.no eller telefon: 73 98 40 40.

Med vennlig hilsen

Fritz Flåmo Eidsvaag
Fritz Flåmo Eidsvaag
(Forsker/veileder)

Monica Solodden
Monica Solodden
(Masterstudent)

Samtykkeerklæring

Jeg har mottatt og forstått informasjon om prosjektet *Spill med! Klassisk musikk i samspillsundervisning på mellomtrinnet* og har fått anledning til å stille spørsmål. Jeg samtykker til:

- å gjennomføre et undervisningsopplegg som blir observert og tatt videooppak av
- å delta i intervju med lydopptak

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles frem til prosjektet er avsluttet

(Signert av prosjektdeltaker, dato)

Egenerklæring om opphav i entreprenøriell masteroppgave

Studenten(e) som gjennomfører entreprenøriell masteroppgave, skal fylle ut en egenerklæring, undertegne denne og levere sammen med den skriftlige delen av masteroppgaven. Hensikten er å klargjøre hva som er studenten(e)s eget verk, og hva som er gjort i samarbeid med andre. Der to eller tre studenter samarbeider, skal det ikke skilles på hvilken student som har gjennomført ulike sider ved masteroppgaven. Om et punkt ikke er aktuelt, skal dette stå tomt.

1. Arbeid som er gjort av studenten(e) alene i masterprosjektet

- Skrevet skriftlig del.
- Arrangert spillestemmene i ressursen i noteskrivningsprogrammet MuseScore.
- Skrevet lærerveiledningen.
- Samlet inn data ved observasjon, videoobservasjon og intervju av lærere.
- Tegnet illustrasjonen på forsiden av masteroppgaven og lærerveiledningen.
- Laget fargede bokser på spillestemmene i programmet «forhåndsvisning» på Mac, og plassert de over riktig bokstav og note.
- Filmet to dansevideoer som støtte til lærerveiledningen.
- Figurene av arrangementene i lærerveiledningen er utklipp fra de faktiske arrangementene jeg har arrangert.

2. Arbeid som er gjort i samarbeid med andre i masterprosjektet

3. Arbeid som er gjort etter instruks fra studenten(e) i masterprosjektet

4. Arbeid som er gjort av andre i masterprosjektet

- Som utgangspunkt for spillestemmene er partiturene til Dance of the Knights av Prokofiev, Cancan av Offenbach og Waltz no. 2 av Shostakovich brukt, analysert og arrangert på nytt.
- Tonenavnene og fargen på selve noten er notert ved hjelp av utvidelser i MuseScore (*Colournotes* og *Note Names*).
- I lærerveiledningen er det lenket til tre orkesterinnspillinger på YouTube som forslag til gode innspillinger læreren kan benytte i undervisningen. Videoene er av The Cleveland Orchestra, Gimnazija Kranj symfoniske orkester og André Rieu sitt Johann Strauss orkester. Det er kildehenvisning til disse i lærerveiledningen.
- Begrepet Spill med er hentet fra Thor Bjørn Nebys bok *Verden i samspill* fra 2001, men er videreutviklet av meg med fargenotasjon og den innspilte musikken som stillas gjennom hele timen.
- Konseptet om fargenotasjon er ikke unikt for denne masteren. Jeg har sett til Chroma-Notes og Figurenotes, og basert min notasjon på disse konseptene.
- I lærerveiledningen er det lenket til flere nettbaserte løsninger for instrumenter som forslag til teknologiske løsninger på instrumentmangel. Disse er GarageBand fra Apple, piano laget av Mudcu.be på Galactic ink (<https://galactic.ink/piano/>), trommesett fra Musicca

(<https://www.musicca.com/drums>), og Shared Piano fra Chrome Music lab av Google Creative Lab (<https://musiclab.chromeexperiments.com/Shared-Piano/#JNwlb-7xO>).

5. Bilder, grafikk, tegninger, layout, o.a. som er anvendt i produktet, men ikke produsert direkte til masterprosjektet

- Illustrasjonene som er brukt i overskriftene i lærerveiledningen er fra ikonarkivet til Microsoft Word.
- Fargene til tonenavnene i spillestemmene er utviklet av Chroma-Notes: <https://chroma-notes.com/index.html>
- YouTube-logoen som brukes i lærerveiledningen er hentet fra <https://www.youtube.com/howyoutubeworks/resources/brand-resources/#logos-icons-and-colors>
- MuseScore-logoen som brukes i lærerveiledningen er hentet fra <https://musescore.org/nb/about/logos-and-graphics>

Jeg erklærer at jeg med dette har opplyst korrekt hvordan opphavet er til de ulike sidene ved masterarbeidet.

Oslo, 14.05.2024

Sted og dato

Monica Soløkken

Signatur student

Vedlegg 8: Utdrag fra analyseskjema

M = Monica

L = Lærer/informant

Syklus 1

Datamateriale	Koding	Tematisering	Redesign	Prioritering	Faglig begrunnelse
<p>Fra observasjons-skjema: Elevene på gruppe 2 har hele timen kun hatt 1 noteark å se på. Elev2 har tatt ansvar på denne gruppa. Elev3 sier: skal vi hente noen flere ark sånn at det er bedre? Vi kunne også hatt farger på notene.</p>	<p>Eleven støtter seg på notearket og ønsker et eget til å følge med på.</p>	<p>Musikalsk utfordring</p>	<p>Oppfordre til at alle får hvert sitt ark i lærerveiledningen. Og Markere fargene tydeligere i spillestemmene</p>	1	<p>Blix Chroma-Notes Løvland Bøe Rogers Lee Bruner</p>
<p>Fra observasjons-skjema: På slutten av timen setter læreren sammen gruppe 1 og gruppe 2. De har hver sin spillestemme. Gruppe 1 skal spille på 1 og 3, gruppe 2 skal spille på 2 og 4. Læreren setter på stykket og elevene klarer å spille i samme tempo som orkesteret. Elevene ser konsentrerte på notearket. Både gruppe 1 og gruppe 2 spiller på slag 1 og 3. Læreren roser elevene når de er ferdig med A1- og A2-delen.</p>	<p>Elevene har ikke fått med seg at de skal spille på annethvert slag.</p>	<p>Musikalsk utfordring Samspill</p>	<p>Markere pausen i linja med tonenavn: -</p>	1	<p>Conway Hanken & Johansen Blix Bruner</p>
<p>Fra observasjons-skjema: Gjennomgående gjennom hele instrument-delen av timen: Noen gutter har fått tromme og skal spille annethvert slag. De spiller når de ikke skal og lager mye</p>	<p>Perkusjonsstemmen er for lett og har lite rom for differensiering.</p>	<p>Musikalsk utfordring Opplegget</p>	<p>Lag en vanskeligere perkusjonsstemme</p>	1	<p>Vygotsky Bøe Puntambekar</p>

forstyrrende støy. De blir sendt på gangen for å øve og læreren blir med ut. Jeg blir igjen i klasserommet. Etter en stund kommer det to gutter løpende gjennom klasserommet med trommer. Etter hvert blir det stille i gangen og læreren forteller meg at guttene har gått opp igjen til klasserommet.					
Fra observasjons-skjema: Elevene øver i grupper hele timen kun ut ifra notarket. Det er ikke før på slutten av timen at læreren setter på orkesterinnspillingen igjen og lar de spille med orkesteret. Øvingen går allikevel bra fordi det er en elev på hver gruppe som kan lese noter og tar ansvar for at gruppa spiller riktig.	Elevene får ikke sjansen til å øve med orkester når deles i grupper	Opplegget Samspill	Være tydeligere i lærerveiledningen at elevene må øve til innspillingen av stykket mer.	1	Vygotsky Puntambekar Angelo Bøe
Fra intervju: M: Hvordan synes du det var å drive samspill på denne måten, da L: Jeg likte det. Det var lett å komme i gang, når du har noe spesifikt. Et stykke, eller et verk eller et eller annet å forholde seg til. Og det stykket der var jo så fint med den der (synger basstemmen). Den rytmen der, er så tydelig. Og du kan gjennom hele stykket egentlig bare (tramper og klapper annenhver gang, slik elevene gjorde på begynnelsen av timen).	Læreren synes rytmen kom tydelig frem i stykket og at det egnet seg for samspill	Opplegget	Ingen	0	Espeland Kertz-Welzel Hanken & Johansen

Så vil jo alle oppleve at de får det til. Og at de får blitt med i løpet av en time.					
Fra observasjons-skjema: Elevene har blitt delt i grupper, hvor hver gruppe har sin stemme og fått hver sine Boomwhackere. Elev 1 tar styring på gruppe 1. Hun har tidligere i timen sagt at hun kan lese noter fra før av. Gruppe 1: Elev 1 holder takten med foten sin og peker på de som skal spille. De andre elevene ser konsentrerte på notarket, og har også skrevet forbokstaven sin over tonenavnene de skal spille. Etter litt øving får alle elevene til å spille riktig toner i riktig rytme.	Elevene hjelper hverandre. Elevene klarer å følge spillestemmene i noten.	Samspill Musikalsk utfordring	ingen	0	Vygotsky Johansen
Fra intervju: Jeg synes det var et kjempekult opplegg. Og for meg, som ikke har en klassisk bakgrunn, så var det en lett måte å trekke inn klassisk musikk. Og det at det er praktisk er kjempebra.	Læreren synes dette var en nyttig måte å undervise om klassisk musikk på.	Opplegget	Ingen	0	Kertz-Welzel Rinholm & Varkøy
Fra intervju: L: Du hadde jo sendt meg noen lenker til arrangementet ditt. Men du kunne jo sendt meg en lenke til en orkesterversjon også. Det tror jeg ikke du gjorde? M: Nei, jeg gjorde ikke det.	Læreren ønsker at det er lenke til en passende innspilling av stykket i lærerveiledningen.	Teknisk utfordring	Finne en innspilling som passer og lenke til den i lærer-veiledningen.	2	Espeland Salvesen

L: Nei. Så det kunne du ha gjort. For noen er det kanskje digg å bare ha en lenke og slippe å lete frem en versjon selv.					
Fra observasjons-skjema: L: okey, la oss prøve å spille sammen med orkesteret nå. Da gjelder det å høre ekstra på tempoet til orkesteret. 1, 2, 3, 4 (*setter på innspilling fra Spotify*) Elevene spiller ikke riktig tempo i starten av de 2 intro-taktene, men i A-delen spiller de riktig igjen.	Det er vanskelig for elevene å starte å spille uten å ha hørt et par takter først.	Musikalsk utfordring Samspill	Elevenes spillestemmer begynner ikke før A-delen	2	
Fra observasjons-skjema: Læreren har nettopp startet timen. Læreren ber elevene imitere han: tramp, klapp, tramp, klapp osv. i fjerdedeler. Nesten hele klassen er med i begynnelsen. Bruker kroppen, men elevene sitter på plassen sin. Deler så klassen i to og ber halve trampe og halve klappe. Et par elever sitter på iPaden. Færre og færre er med på klappingen. Læreren sier: "den rytmen her som vi trampa litt nå er det lurt at dere husker. For det kan hende at vi trenger den senere"	Læreren introduserer rytmen de senere skal spille med en variasjon av foreslått oppstartsaktivitet. Elevene detter fra og synes det er lite engasjerende	Lærerinstruksjon	I lærerveiledningen: Oppstartsaktiviteten må gjøres til musikken. Bør ikke ta for lang tid. Gå gjennom mål for timen med elevene	2	Conway Hanken & Johansen Bruner

Syklus 2

Datamateriale	Koding	Tematisering	Redesign	Prioritering	Faglig begrunnelse
<p>Fra intervju: L: Jeg opplever at elevene er med på opplegget. Og de var bedre til å lese noter enn jeg trodde. Men jeg merker at de må bruke bokstavene. Fordi selv om notene var farget, så var de såpass små så det ble litt utydelig på skjermen.</p>	Elevene brukte notasjonen som støtte, men fargene ble utydelige på skjermen	Musikalske utfordringer Tekniske utfordringer	Markere bokstavene med farger også	1	Chroma-Notes Løvland Blix Conway
<p>Fra intervju: L: En ting jeg lurer litt på er hvor opplegget skal ende opp? Skal det ende opp i en fremføring eller konsertsituasjon? Eller bare noe man øver på og så sier seg ferdig med?</p>	Hva er egentlig målet med opplegget?	Opplegget Samspill	Skriv noe om dette i lærerveiledningen. Hva er egentlig målet?	1	Hallam Hanken & Johansen Brändström Small Kulset Johansen
<p>Fra intervju: L: Det eneste er at som en innfallsport, eller som en oppstart, man kanskje kunne ha en litt sånn, hvor man kunne spille med den forenklete melodien, eller disse spillestemmene, uten at det er så små noter, men at det er litt større noter, som man kan følge litt bortover, som spiller litt av seg selv, hvor man kan treffe, som en type sånn play-along ting.</p>	Læreren ønsker seg en play-along video	Samspill Musikalsk utfordring	Lage en video med bare melodi og to spillestemmer	2	Løvland Igland Puntambekar Vygotsky
<p>Fra videoobservasjon: I B-delen er det notert ned fjerdedel, fjerdedel, fjerdedel, fjerdedel, men elevene spiller fjerdedel fjerdedel, åttendedelåttendedel fjerdedel.</p>	Elevene følger intuitivt musikken mer enn notene	Samspill Musikalsk utfordring	Noter: Endre rytmen i B-delen i spillestemmer	2	Espeland Bruner Fostås Hauge Conway

<p>Fra observasjons-skjema: Noen elever har satt seg på gulvet istedenfor stolen sin. "jeg kunne ikke se så da satte jeg meg her"</p>	<p>Elevene ønsker å se på notearket, så de bruker det</p>	<p>Musikalsk utfordring</p>	<p>Ingen</p>	<p>0</p>	<p>Lee Bruner Løvland</p>
<p>Fra intervju: L: I dag hadde jeg en elev som spurte om han kunne spille gitar. Og jeg hadde ikke egentlig tenkt at vi skulle bruke den gitarstemmen, jeg hadde jo ikke printet den ut ordentlig, men så tenkte jeg: ja, men jeg har printet den ut, sånn at jeg hadde den i bakhånd hvis det skulle slumpe til å være greit. Og det funket jo kjempefint når han fikk den, og han tror jeg hadde det kjempe, jeg tror han hadde begynt å kjede seg litt, hvis han bare hadde spilt Boomwhacker og sånt da.</p>	<p>Læreren ga gitarstemme med tabulatur til elev som spiller det.</p>	<p>Musikalsk utfordring Samspill</p>	<p>Ingen</p>	<p>0</p>	<p>Ruud Vygotsky Hallam Johansen Fostås Smedsrud & Skogen Hovdenak</p>
<p>Fra observasjons-skjema: Læreren setter på stykket første gang i timen. Elevene danser "det er den!" Noen elever smiler. Noen lekedirigerer. Alle ser interessert på skjermen. God stemning i klasserommet. L: Reis deg hvis du har hørt musikken før Alle reiser seg</p>	<p>Elevene kjenner til stykket.</p>	<p>Opplegget</p>	<p>Ingen</p>	<p>0</p>	<p>Kertz-Welzel Peery & Peery Varkøy & Rinholm</p>
<p>Fra videoobservasjon: Deler ut gitaren til elev. Elev får notestativ med nota og gitar. Lar eleven</p>	<p>Det er vanskelig å lese tabulatur med farger</p>	<p>Musikalsk utfordring Teknisk utfordring</p>	<p>Gitar: Noter tabulatur uten farger</p>	<p>2</p>	<p>Bøe Lee Bruner Løvland</p>

<p>se litt på det, står ved siden av.</p> <p>E: Skal jeg spille det?</p> <p>L: Du trenger ikke spille akkorden, det er bare ett tall på nest nederste streng.</p> <p>E: Er det bare det? Jeg ser nesten ikke tallene (lærer har skrevet ut i svarthvitt og de gule e-ene forsvinner)</p> <p>Eleven øver gjennom mens lærer står ved siden av</p>					
<p>Fra observasjons-skjema:</p> <p>L: Se på fargen, er det lett å se fargen fra der dere sitter?</p> <p>E: Nei ...</p> <p>L: Okey da skrur vi ned lyset og skrur på lysskjerming. Dere, se på bokstavene over notene, da ser du hvilken du har og hva det står.</p>	<p>Det er vanskelig å se fargene på notearket.</p>	<p>Musikalsk utfordring</p>	<p>Markere bokstavene med farger også.</p>	<p>1</p>	<p>Vygotsky Puntambekar Blix Løvland Van Leeuwen Lee Rogers</p>
<p>Fra observasjons-skjema:</p> <p>I starten av timen skal læreren gjøre oppstartsaktiviteten og lære inn rytmen elevene senere skal spille. På tavla har læreren funnet fram Perkusjon1-stemmen.</p> <p>Læreren klapper rytmen. Elevene hermer. Læreren går hele tiden tilbake til notene og peker hvor de er i taktene.</p> <p>“Vi klapper fra starten”. Læreren peker på tavla i riktig rytme og elevene klapper samtidig. Alle</p>	<p>Oppstartsaktiviteten fungerer</p>	<p>Lærerinstruksjon Samspill</p>	<p>Ingen</p>	<p>0</p>	<p>Vygotsky Angelo Conway</p>

klarer det. Så prøver de med musikken.					
--	--	--	--	--	--

Syklus 3

Datamateriale	Koding	Tematisering	Redesign	Prioritering	Faglig begrunnelse
Fra videoobservasjon: Gjennomgående i timen: læreren kobler ikke så godt opp mot stykket. Gjør ikke oppstarts-aktiviteten med orkesteret. Når de skal øve med orkesteret går det ikke så bra, elevene klarer ikke holde tempoet til orkesteret og lytte.	Elevene synes det er utfordrende å følge orkesteret.	Samspill Opplegget	Presisere nok en gang i lærerveiledningen at det må kobles opp mot musikken!	1	Angelo Vygotsky Conway Bøe Espeland Puntambekar Igland
Fra observasjonsskjema: L: Var det best å spille med eller uten skjermen? E: Uten! L: Okey da prøver vi en gang til uten.	Elevene opplever det som utfordrende å spille med skjermen	Samspill Musikalsk utfordring	Finne en annen innspilling med tydeligere valsrytme.	1	Espeland Puntambekar Vygotsky Igland
Fra intervju: M: Du brukte jo både den store videoen, den med hele partituret, den med lille partituret, og orkestret. Hva var tanken din bak de ulike brukene? L: Først tenkte jeg at de burde få se litt hvordan det fungerer med noter, og så at man må faktisk følge blikket og ting går videre. Og så var det veldig fint å bruke en enkelt stemme til å få øve på det med pauser og når de skulle spille. Jeg opplevde i hvert fall at den musescore (ØVEVIDEO) var for å øve, og den gikk jo litt saktere. Så jeg tenkte at hovedmålet var at de skulle spille til originalorkesteret. Så prøvde jeg å variere litt.	Play-along-øvevideoen går saktere enn orkesterversjonen og egner seg til å øve. Men det var vanskelig for elevene å spille med den, og den fungerer ikke så godt. (læreren lot elevene ha noter foran seg og brukte den bare til å ha melodien og øve på å holde et jevnt tempo)	Tekniske utfordringer Samspill	Ta bort	2	Vygotsky Puntambekar Espeland Igland Bruner Fostås Hauge

Men i hvert fall første gruppa, de tror jeg likte bedre å spille uten bakgrunnen. De synes det var finere. Men det handlet sikkert litt om at da fikk vi det ikke helt til med bakgrunnen. Mens andre gruppa, da synes de det var greit. Da var det jo litt som 50-50. Men det var fint å kunne ha de ulike tempoene.					
Fra intervju: (på spørsmål om læreren opplevde at elevene fikk det til) L: Jeg vet ikke om de klarte å høre sammenhengen med hvordan ting passet sammen og passet sammen til orkester og sånn. Men jeg tror de følte selv at de mestret og at de synes det var gøy.	Læreren opplever at elevene får til opplegget, men at det er vanskelig å spille med orkesteret	Opplegget	Finn en annen innspilling med tydeligere valsrhythme	1	Espeland Puntambekar Vygotsky
Fra intervju: M: Tror du at du hadde valgt å gjøre det på denne måten en annen gang? Metoden altså? L: For hvis jeg hadde valgt metoden, så hadde jeg valgt en fire-taktsang i en litt enklere toneart. For det handler jo om hva vi har av utstyr. Nå måtte jo veldig mange spille keyboard, fordi vi har ikke Bb og Eb-er på klangstavene eller på klokkespillet. Men ellers notesystemet og prøve å spille til skjerm, det kunne jeg gjerne ha prøvd flere ganger.	Det at spillestemmene trenger Eb og Bb begrenser hvilke instrumenter man kan bruke Tretakt er vanskeligere enn firetakt	Musikalske utfordringer Tekniske utfordringer	Endre spillestemme til at minst 1 er helt uten fortegn Ordne stykkene etter nivå, der dette er det vanskeligste	2	Fostås Hauge Vygotsky
Fra intervju: (på spørsmål om hva det krevde av informantene som klasseleder) L: Og organisering. Jeg opplevde at det var fint å organisere med enerne på en side, toerne og treerne på den andre siden. Og så var det det å holde pulsen, egentlig. Jeg	Læreren måtte bruke mye krefter på å holde tempoet, og kunne ikke gå rundt og bistå	Samspill Lærerinstruksjon	Lenke til en annen video med tydeligere valstakt. Være tydeligere i lærerveiledningen på at man MÅ koble til musikken!	1	Espeland Puntambekar Vygotsky Iglan Fostås Hauge Conway

<p>opplevde at jeg mer måtte holde pulsen enn at jeg fikk gått rundt og hjulpet til. Jeg kunne ikke bare la de høre på lyden på skjermen, og så kunne jeg gå rundt og hjelpe til. Jeg hadde kanskje sett for meg at jeg skulle være litt mer fri til det. Men det hadde kanskje litt med at den er jo veldig svak i starten av melodien også. Så det er det å høre ... Så jeg følte at jeg ble dirigentbindeledd på en måte.</p>					
<p>Fra videoobservasjon: Lærer står ved siden av elever som spiller spillestemme 3 og skal hjelpe til med å øve. L: Det er her det er lett å bli lurt, etter den C-D (toner), så er det fortsatt en pause. Så C-D “pust” dan-dan. Sånn at den ikke kommer rett etter. Læreren spiller sammen med elevene igjen og noen elever klarer det bedre nå, men fremdeles en som spiller på eneren.</p>	<p>Elevene synes rytmen i B-delen er utfordrende.</p>	<p>Musikalsk utfordring</p>	<p>Endre spillestemmen til å være koblet bedre opp mot musikken.</p>	<p>1</p>	<p>Espeland Vygotsky Puntambekar Blix Fostås Hauge</p>
<p>Fra intervju: M: Synes du spillestemmene var godt nok differensiert i begge retninger? L: Ja, det synes jeg egentlig. Det var jo noen som ville ha det enklere, og noen som ville ha det vanskeligere. Og da var det jo alltid noe å finne. Det var ingen som spilte det enkleste som ville ha det enda enklere. Og de som spilte det vanskeligste hadde jo mulighet til å spille noe vanskeligere. Det var ingen som ba om det. Det var ingen som prøvde seg på den melodien. Ja, så det synes jeg.</p>	<p>Spillestemmene er godt nok differensiert, og det var enkelt for læreren å differensiere underveis i timen.</p>	<p>Musikalske utfordringer</p>	<p>Ingen</p>	<p>0</p>	<p>Michelet Fosse Smestad & Skogen Vygotsky</p>